

LETO XXIV. — Številka 44

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

KRANJ, sreda, 9. 6. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik. In sicer ob sredah in sobotah

od
Stare Fužine
do
Jereke

V SOBOTO

V petek so se naši novinarji »pobijali« po bohinjski dolini. Kaj so pripravili, boste lahko prebrali v sobotni številki.

Kranjčani in Jeseničani na Hvar

Na Jesenicah se je v soboto končalo XIV. srečanje dramskih amaterskih skupin. Zbirka je odločila, da bo letos predstavljalo Slovenijo na Hvaru amatersko gledališče iz Kranja z dramo Dva bre-

gova. Na Hvar pa bodo odpotovali tudi člani amaterskega gledališča Tone Cufar z Jesenic s Cankarjevo farso Pohujšanje v dolni šentflorjanski.

D. S.

NAGRADNO ŽREBANJE
POMLAD V KOKRI

»Slikanje je moje največje veselje,« tako so zatrjevali mladi slikarji, ki so sodelovali na Mali Grobarjevi slikarski koloniji v Skofji Loki. — Več o koloniji berite na 11. strani. — Foto: F. Perdan

Janez Vipotnik jutri v Trzinu

Na povabilo izvršnega odbora občinske konference SZDL Trzin bo jutri obiskal to občino predsednik republiške konference Socialistične zveze Janez Vipotnik. Medtem ko bo v dopoldanskem času obiskal nekatere delovne organizacije in si verjetno ogledal gradnjo doma družbenih organizacij na Brezjah

pri Trzinu, pa bo popoldne gost na razširjeni seji občinske konference SZDL. Na tem sestanku političnih delavcev trziške občine bo tudi razvil uvodne misli na temo »Ustavne spremembe in vloga Socialistične zveze«. Ker so v krajevnih organizacijah v občini že bile razprave o ustavnih spremembah, je pri-

čakovati tudi, da bodo člani konference po eni strani povzeli bistvene, že izoblikovane misli glede teh sprememb, po drugi pa načeli vprašanja, ki še niso razčiščena. Na konferenci bo podana tudi informacija o predlogu za člane slovenske delegacije pri zvezni konferenci SZDL.

— ok

Poglejte na 12. stran,
če ste bili izžrebani

KLANJ

● Občinski sindikalni svet je v ponedeljek pripravil za predsednike izvršnih odborov osnovnih organizacij pogovor o volitvah v skupščino zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj in podal informacijo o izgradnji kliničnih bolnic v Ljubljani.

Volitve v skupščino zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj morajo biti opravljene do 20. junija. Osnovne organizacije sindikata se bodo morale vključiti v volitve in si prizadevati, da bodo v skupščino izvoljeni res sposobni ljudje.

A. U.

● V petek dopoldne je bila v Kranju 22. redna seja upravnega odbora Gorenjske turistične zveze, na kateri so obravnavali lanski turistični promet in ekonomske rezultate poslovanja gostinskih delovnih organizacij na Gorenjskem. Ugotovili so, da smo z lanskim turističnim prometom lahko zadovoljni, prav tako pa tudi s poslovnimi rezultati gostinstva. Podatki kažejo porast, in to v času, ko so na območju področju beležili stagnacijo ali nazadovanje. Precejšnja sredstva so bila vložena v novogradnje gostinskih in turističnih objektov, premalo pa v infrastrukturne naprave.

Člani upravnega odbora GTZ so obravnavali tudi odziv na ponoven razpis prostega delovnega mesta tajnika GTZ. Na razpis so se prijavili Janko Cegnar, Desimir Bukovac in Karlo Cej. Upravni odbor je za novega tajnika imenoval Karla Ceja, dosedanjega sekretarja občinskega komiteja ZMS Kranj in izrednega dijaka srednje komercialne šole.

-jk

● V Kranju se bo jutri zvečer v stavbi občinske skupščine sestal na tretji seji odbor društva prijateljev Oldhama. Odbor je na zadnji seji, ki je bila v začetku marca letos, sprejel delovni program. Na jutrišnji seji bodo člani razpravljali o programu bivanja letošnjih mladincev iz Oldhama v Kranju. Osnutek programa je za sejo pripravil občinski komite zveze mladine.

A. Z.

RADOVLJICA

● Jutri ob 8. uri bo v veliki dvorani radovljiške občinske skupščine drugi zbor delegatov kmetov radovljiške občine. Obravnavali bodo teze zakona o združevanju kmetov v zdruge.

● V petek popoldne bo v Radovljici druga seja skupščine kulturne skupnosti. Na seji bodo razpravljali o delovnem programu in merilih za financiranje dejavnosti krajevne skupnosti. Predvideno je tudi, da bodo člani skupščine potrdili osnutek o družbenih dogovorih in se dogovorili za kulturno akcijo.

A. Z.

SKOFJA LOKA

● V petek bo v Skofji Loki sklepna slovesnost ob priveditvah ob mesecu mladosti. Prireditve bi morala biti že v soboto, 29. maja, a je tedaj odpadla zaradi dirk za nagrado Loke. Najboljšim ekipam, ki so zmagale v tekmovanju ob mesecu mladosti, bodo podelili plakete in priznanja.

-lb

TRŽIČ

● Pretekli petek je bila v Trziču razširjena seja plenuma občinskega sindikalnega sveta. Njena osrednja tema je bila razprava o III. konferenci slovenskih sindikatov ter o samoupravnem sporazumevanju. Odločili so se tudi za nekatere kadrovske spremembe v predsedstvu in plenumu ter sprejeli pravila občinske sindikalne organizacije.

-ok

● Danes popoldne prireja društvo prijateljev mladine Trzič glasbeno akademijo, na kateri bodo sodelovali gojenci glasbene šole ter pevska zbor oba tržiških osnovnih šol. Prireditve bo v Cankarjevem domu.

-ok

Splošna bolnica Jesenice

prodaja naslednja osnovna sredstva:

1. DOSTAVNI AVTO IMV Novo mesto, letnik 1962. Začetna cena 3000 din.
2. RENTGENSKI APARAT MORAVICA SP-30 polvalovni, letnik 1963, dobro ohranjen, začetna cena 5000 din.

Interesenti si predmete lahko ogledajo v Splošni bolnici Jesenice vsak dan do 14. ure do všteteja 15. junija.

Slavko Beznik
— pred-
sednik DNS

V Ljubljani je bil v petek občni zbor društva novinarjev Slovenije. Za novega predsednika so izvolili glavnega urednika Dnevnika Slavka Beznika. Slavko Beznik je bil do 1. junija 1967 glavni in odgovorni urednik Glasa.

A. U.

Novi rod
v mladinski
organizaciji

V ponedeljek popoldne je bila v okrašenih avli na šoli heroja Grajzerja v Trziču posebno pristrčna svečanost: učenci 7. razredov obeh tržiških osnovnih šol so bili sprejeti v mladinsko organizacijo. Po krajšem kulturnem programu, ki so ga pripravili pevski zbor Grajzerjeve šole pod vodstvom Andreja Puharja, baletna skupina ter recitatorji Bračičeve šole, je predsednik občinske konference ZMS Trzič Silvo Plajbes novim mladincem obeh šol izročil mladinske knjižice, najboljše učence — mlade družbene delavce pa nagradil s knjižnimi darili. Posebno priznanje je občinska konferenca ZMS izrekla mladinskima mentorjema Zvonki Pretnar in Janku Godnovu. 70 učencev 7. razredov kriške osnovne šole je bilo sprejetih v mladinsko organizacijo na dan mladosti, skupaj s 160 novimi tržiškimi mladinci pa se je ZMS Trzič okrepila za 230 mladih.

-ok

Ob 40-letnici
ustanovitve
SOČE

Primorski rojaki, ki žive na Jesenicah, so te dni praznovali 40-letnico ustanovitve primorskega emigrantskega društva SOČA, ki je bilo ustanovljeno 15. junija 1931 in je uspešno delovalo skoraj deset let. To društvo je bilo eno od 50 emigrantskih društev v Jugoslaviji. Mnogi člani teh društev so aktivno delovali v tajni protifašistični organizaciji TIGR, prenašali čez mejo slovensko čtivo, propagandni material in orožje ter izvajali na oni strani meje razna sabotažna dela vse do začetka druge svetovne vojne. Skoraj vse članstvo teh organizacij pa se je med okupacijo pridružilo narodnoosvobodilnemu gibanju.

srš

občan
sprašuje

Pri nas v Kranjski gori smo zgradili novo šolo. Šola je lepa in velika. Prebivalcem-plačnikom pa se sedaj vsiljuje vprašanje, zakaj je sedaj ta draga stavba izkoriščena samo dopoldne, torej samo 50 %, a biti bi morala po zdravem mišljenju izkoriščena cel dan. Tudi učitelji so tako le pol zaposleni. Po tem kakor je sedaj, bi zadostovala stavba s polovico manj učilnicami, ker se pouk lahko odvija dopoldne in popoldne. Taka hiša bi veljala precej manj denarja. Za to razliko bi lahko polovico sedanjega števila učilnic zelo moderno opremili ali pa nas plačnike malo manj obremenili. Od odgovornih bi želeli pojasnilo, zakaj je tako.

J. B., Kranjska gora

Vsako leto avtobusna in železniška podjetja določajo nov vozni red. Tako je bilo tudi letos. Medtem ko se čez železniški vozni red ne moremo pritoževati, pa so nam nekatera avtobusna podjetja prebivalcem ob stari gorenjski cesti močno zagodla. Podjetja Ljubljana Transport, Creina Kranj in Transturist Skofja Loka so ukiniteli vrsto direktnih avtobusnih prog na stari cesti. Tako morajo sedaj tisti, ki potujejo v Bohinj, Kranjsko goro ali v Ljubljano, v Radovljici oziroma v Kranju prestopati na druge avtobuse. Večina avtobusov vozi namreč po novi cesti. — Mislim, da to ni pošteno do prebivalcev ob stari gorenjski cesti. Zanima me, zakaj so vsa omenjena podjetja ukinita direktna avtobusna proga in uvedla lokalni avtobusni promet? Le SAP Ljubljana je na stari cesti obdržal tudi direktna avtobusna zveza z Bohinjem, Kranjsko goro in Ljubljano.

S. P., Podbrezje

Za otroško varstvo

Finančni načrt sklada otroškega varstva pri Temeljni izobraževalni skupnosti Skofja Loka predvideva za tekoče leto 1.296.547 dinarjev dohodka. Zbrana sredstva bodo pomagala izpolnjevati program razvoja vzgojno-varstvenih ustanov, ki ga je sprejela občinska skupščina pred letom dni.

Iz dohodkov bo igrišče v naselju Novi svet dobilo dvajset tisoč dinarjev, za ureditev vrtca v Železnikih je predvidenih 320.000 dinarjev, adaptacija vrtca v Zireh pa

je stala 60.000 dinarjev. Varstvena ustanova v Frankovem naselju bo dobila nekaj novih prostorov. Z gradnjo bodo začeli še letos. Za odkup nekdanjih poslovnih prostorov Kroja je predvidenih 550.000 dinarjev. V njej bodo uredili vzgojno-varstveno ustanovo za nove potrebe mesta Skofje Loke. V njej bi lahko uredili jasli za najmlajše.

Zbrani denar je namenjen tudi za pomoč staršem, ki sami ne zmorejo vseh stroškov za varstvo svojih otrok.

A. Iglčar

Kadrovska komisija
Gozdnega gospodarstva Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

administratorja
Gozdnega obrata Skofja Loka

Pogoj: srednja ekonomska šola ali administrativna šola.

Kandidati naj pismene vloge pošljejo na Gozdno gospodarstvo Kranj, Cesta Staneta Zagarja 27 a do všteteja 23. junija 1971.

gorenjska
kreditna banka

Višina najnižjega osebnega dohodka

Znano je stališče sindikata, da bi morale vse delovne in druge organizacije zagotoviti najnižje mesečne osebne dohodke v znesku 100.000 S din. Pri delavcih, ki prejemajo mesečno manj kot 100.000 S din, je ta predlog zbudil splošno pozornost.

Glede teh stališč so tehtni in resni pomisleki. Nihče sicer nima nič proti, da bi se vsem delovnim ljudem zagotovil najnižji osebni dohodek 100.000 S din mesečno. Praksa namreč kaže, da so želje in gesla eno, uresničitev teh želja pa drugo, težje vprašanje.

V kamniški občini je občinska skupščina za lansko leto priporočila, naj bi vsi zaposleni v občini prejemali več kot 80.000 S din mesečno. Vendar gospodarske organizacije tega priporočila niso mogle uresničiti. Septembra lani je bilo v kamniški občini še vedno prek 400 zaposlenih, ki so prejemali manj kot 80.000 S din mesečno, marca letos pa je bilo takih še 150. V občini je še vedno 871 zaposlenih, ki prejemajo manj kot 100.000 S din. Zato so bili v Kamniku glede tega vprašanja previdni že pri sprejetju resolucije o gibanju gospodarstva in družbenega razvoja občine za letošnje leto. V tem dokumentu ni več zapisano, koliko naj znaša najnižji osebni dohodek. Zakaj varati samega sebe in druge.

»Sistem delitve dohodka naj bo stimulativen tako za posameznika kot za gospodarsko organizacijo, pri čemer je treba zagotoviti odločanje slehernega proizvajalca. Ugotavljanje rezultatov vloženega dela naj bo odsev objektivnih meril, osebni dohodek zaposlenih pa mora biti rezultat dobrega gospodarjenja tako gospodarske organizacije kot enote združenega dela,« je zapisano v resoluciji kamniške občine.

J. Vidle

KAVA
ŽIVILA

Kam po šoli?

Ela Lorenčič obiskuje zadnji razred na osemletki v Križah:

»Po osemletki se bom vpisala na srednjo elektrotehniško šolo, šibki tok. Kasneje pa bom šolanje najverjetneje nadaljevala na elektro fakulteti. Najbolj se zanimam za fiziko in matematiko. Domači bi sicer raje videli, da bi se vpisala na ekonomsko šolo ali na administrativno, vendar pa sedaj ne nasprotujejo. Zgled imam v sestri, ki opravlja delo v sorodni stroki.«

Šolski center ZP Iskra Kranj bo letos sprejel v elektrotehniški oddelk (šibki tok) 30 učencev in učenk. Pogoji za sprejem je uspešno dokončana osemletka, uspešno opravljen psihotehnični preizkus ter zadovoljivo zdravstveno stanje. Prijave sprejemajo do 26. junija. Priložiti je treba zdravniško spričevalo. Šolanje traja 4 leta, šola usposobi za poklic elektro tehnik za šibki tok.

Turistična sezona se je začela. Koliko bomo letos zaslužili s turizmom? Napovedi so ugodne, upajmo, da se bodo uresničile. — Foto: F. Perdan

Govedoreja v Jugoslaviji

Najpomembnejše mesto v živinoreji pri nas ima prav gotovo govedoreja. Po podatkih za leto 1968 je bilo na področju Jugoslavije 5.700.000 glav goveje živine. Če domnevamo, da se v zadnjih desetih letih ni bistveno spremenil odnos med posameznimi pasmami, prevladuje v SFRJ domača pasma buša, predvsem v področjih južno od Save in Donave, s 45%. Zelo razširjeno je tudi simentalno govedo (24%), medtem ko je sivga goveda 7% in pincgavskega 4%. Razmeroma številna je tudi skupina križancev in raznih drugih pasem goveda (24%). Podatki so iz leta 1960, na splošno pa jim lahko dodamo pripombo, da smo v zadnjih desetih letih uvažali plemenite pasme in je zato pričakovati še nadaljnji premik v korist skupine križancev in drugih pasem goveda. Ekonomska vrednost goveda plemenitih uvoženih pasem je večja od domačega, saj hitreje dozoreva in daje več kvalitetnega mesa oziroma mleka. Vendar pa te živali potrebujejo več nege, medtem ko je domače govedo skromnejše in odpornejše. Ugodni so rezultati reje križancev domačega in uvoženega goveda.

Domače govedo ima takšne genetične lastnosti, da daje razmeroma dosti mesa in mleka. Vendar pa se reja goveda vse bolj usmerja ali v rejo na meso ali pa na proizvodnjo mleka. Predvsem je vse bolj aktualna proizvodnja mleka, ki pa narašča prepočasno, da bi krila potrebe tržišča. Ob nekajkratnem dvigu mlečnosti v zadnjem desetletju opažamo namreč, da v SFRJ nezadržno pada število bregih krav in telic, kar je očitno še posebno na družbenih posestvih. V letih od 1961 do 1971 se je na posestvih znižalo število krav in bregih telic za 50%. Pomnožila se je le čreda v okolici

Beograda, predvsem zaradi ugodnega tržišča.

Zanimivo je, da pokrivajo tržne potrebe v velikih merih (60%) družbena posestva, čeprav imajo v primerjavi z individualnimi proizvajalci veliko manjšo čredo krav in bregih telic. Vendar pa je zelo zanimiv tudi podatek, da 40% tržnega mleka daje individualna proizvodnja, če upoštevamo, da privatni sektor oddaja na tržišče povprečno le 12% mleka (višek mleka) ob

razmeroma nizki povprečni mlečnosti (800—2.000 l mleka, odvisno od pokrajin in republik). Dodati je treba, da daje družbena posestva 80% dobljenega mleka na tržišče in to pri povprečni mlečnosti 3800 litrov mleka letno na kravo. Ti podatki nakazujejo velike rezerve na področju proizvodnje mleka na individualnem sektorju in na možnost hitrega razvoja govedoreje v SFRJ.

dr. S. Bavdek

Za mesec dni sameva porušen most v Poljčah. Nezavarovan in nevaren promet. Ni pa nikogar, ki bi se pobrigal, da ga zavaruje ali pa dokončno popravi. Pustimo to in počakajmo na prometno ali kako drugo nesrečo, verjetno prej ne bo nič. — Foto: M. S.

Mladina jeseniške občine je z zelo uspešno parado mladosti, ki je bila v soboto, sklenila letošnje praznovanje meseca mladosti. V povorki je sodelovalo okoli 300 mladih, v kulturnem programu na igrišču Podmežakljo pa je mladince pozdravil sekretar Zveze mladine Stane Boštjančič, sodeloval pa je tudi pevski zbor Blaž Arnič, Oder mladih in člani folklornih skupin z Gorij, Podkorena in Kranjske gore. D. S. — Foto: B. Blenuš

Praznovanje občinskega praznika na Poljanah

V ponedeljek, 7. junija, je bila v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah seja predsedstva občinske konference SZDL. Člani predsedstva so razpravljali o poteku konferenc krajevnih organizacij SZDL, o pripravah na sklic konstituantne seje

občinske konference, o praznovanju občinskega praznika in o predlogu družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju učencev in dijakov. Na seji so sklenili, da bodo takoj po zaključku krajevnih konferenc sklicali sejo občinske konference, ki bo predvidoma 25. junija.

Praznovanje občinskega praznika, ki bo letos predstavljalo glavno prireditev ob praznovanju 30-letnice vstaje, se bo začelo s slavnostno sejo občinske skupščine v dvorani gledališča Tone Čufar. Na seji bodo podelili Čufarjeve in Gregorčičeve plakete in druga priznanja, po seji pa si

bodo odborniki in drugi družbenopolitični delavci ogledali tiste objekte v občini, ki so jih zgradili letos in jih bodo odprli 1. avgusta, na občinski praznik. Na seji bodo sprejeli tudi akt o pobratenju Jesenic z Valjevom ali Bistrice v Rožu. V Valjevo je bilo med okupacijo izseljenih precej Jeseničanov in mesti sta že vrsto let v stalnih prijateljskih stikih. Z Bistrice pa bi navezali stike kot s krajem iz zamejstva.

Ob praznovanju 1. avgusta bodo že v petek zvečer odprli razstavo Spomeniki skozi revolucijo, razstavo članov likovne sekcije DOLIK, razstavo jeseniškega Fotokluba in pripravili simbolične ognjemetne. Največja prireditev pa bo v nedeljo na Poljanah nad Jesenicami. V kulturnem, športnem in zabavnem programu bodo nastopili člani teritorialnih enot, recitatorji, godba na pihala, pevski zbor, delovne organizacije pa bodo priredile več rekreacijskih športnih prireditev. V zabavnem programu bosta sodelovala narodno zabavni in beat ansambel.

V razpravi k predlogu o kreditiranju in štipendiranju učencev in dijakov so člani predsedstva menili, da pri tem nastaja več problemov, ki bi jih morali rešiti in upoštevati. Pri usmerjanju mladih v poklice bi morali vključiti tudi Zavod za zaposlovanje.

Na seji so podprli tudi predlog z regionalnega posveta gorenjskih občin, da v zvezno konferenco imenujejo dva kandidata: dr. Iztoka Žagarja in Zoro Semrl.

ki oddaljenost štipendistov od kraja šolanja. V prihodnjih dveh tednih bodo dogovor o štipendiranju obravnavali tudi samoupravni organi v delovnih organizacijah in svoje pripombe dostavili občinski skupščini.

Omenjeni akt ne bo oviral podjetij pri podeljevanju višjih štipendij kot jih predvideva dogovor. Razlika med polovico dohodka na člana družine in predvidenim življenjskim standardom študenta naj bi predstavljala samo minimalni znesek sleherne štipendije. Slednje se morajo tudi vsako leto prilagajati realnim stroškom šolanja.

A. Iglčar

Vika Konič, sestra Vika iz bolnišnice za tuberkulozne in pljučne bolezni z Golnika, je pred nekaj dnevi odšla v pokoj. Pred osemindvajsetimi leti je prišla na Golnik kot bolniška strežnica in od tedaj je bilo vse njeno življenje izpolnjeno s skrbjo za bolnega človeka. Začela je na otroškem oddelku, nadaljevala z delom na oddelku za tuberkulozne bolnike in odšla v pokoj na pulmološkem oddelku. 1947. leta se je vpisala v bolničarsko šolo, pred desetimi leti pa je končala dopolnilno šolo za medicinske sestre.

»Delo v bolnišnici je veliko lažje, kot je bilo tedaj, ko sem začela. Imam vedno več zdravil, dovolj instrumentov, sodobno opremo. Bolnikom lahko veliko hitreje, lažje in bolj uspešno pomagamo.

Kaj bom delala sedaj, ko sem v pokoju? V letih, ko sem hodila v službo, sem nakupila veliko knjig, a nisem nikdar imela časa, da bi jih prebrala. Mislim, da bo to sedaj prišlo na vrsto. Tam, kjer stanujem, je veliko majhnih otrok. Popazila bom nanje, ko mamice ne bodo utegnile. Rada bi tudi obiskala nekatere sosednje dežele.«

Sava nagradila mlade matematike

Slovensko društvo matematikov, fizikov in astronomov in Zavod za šolstvo SRS organizirata že devet let zapored tekmovalje matematikov, učencev osnovnih šol. Namen teh tekmovalj je, da bi čim več učencev vzljubilo matematiko in njej sorodne predmete. Za taka srečanja se učenci največkrat pripravljajo v matematičnih krožkih na osnovnih šolah.

Letošnje tekmovalje za kranjsko občino je bilo v soboto, 29. maja. Udeležilo se ga je 139 mladih matematikov, učencev šestega, sedmega in osmega razreda, pokrovitelj tekmovalja pa je bila tovarna Sava. Sobotna potovanja tovarne ni prva, saj je že organizirala tekmovalje v pisanju spisov o tovarni, gimnazijci pa so se pomerili v znanju fizike.

Udeleženci občinskega tekmovalja so bili izbrani na šolskih tekmovaljih, kjer so dobili najboljši bronasta Vegova priznanja. Na občinski preizkušnji so dobili učenci vsakega razreda po pet nalog. Strokovna komisija pa je izbrala najboljše reševalce. Med učenci šestega razreda je bil najboljši Silvo Žlebir iz Cerkelj, drugi je bil Janez

Žlebir iz Cerkelj, tretji pa Vinko Mohorič iz osnovne šole Simon Jenko. V kategoriji učencev sedmih razredov je zmagala Irena Potočnik (France Prešeren), drugi je bil Gorazd Zupančič (Lucijan Seljak), tretje mesto pa si delita Irma Kern (Lucijan Seljak) in Janko Močnik iz Cerkelj. Med učenci osmih razredov je bil najboljši Janez Marinšek (France Prešeren) pred Francem Cilenškom (Stane Žagar), tretje mesto pa je komisija prisodila Eriki Aljančič (France Prešeren), Sandiju Trohi (Stane Žagar) in Smiljani Vončina (Simon Jenko). Sava je prvouvrščenim iz vsakega razreda nakazala na hranilno knjižico GKB 300 dinarjev, drugouvr-

ščenim 200 in tretjevrščenim 100 dinarjev. Nekateri pa so dobili tudi tolažilne nagrade; zračne blazine. Razen tega so v ponedeljek najboljši mladi matematiki obiskali pokrovitelja, tovarno Savo. Najprej so si ogledali tovarno, nato pa so jih pokrovitelji pogostili. Spregovoril jim je tudi direktor inž. Janez Beravs. Dejal je, da želi, da bi se učenci bolj odločali za tehnične poklice, ki jih kranjska industrija, in z njo Sava, potrebuje. Sava je pripravljena podpreti vsakega talentiranega učenca in mu med študijem nuditi posojilo ali štipendijo. S tem bo dobilo podjetje in ostala kranjska industrija mlade tehnične strokovnjake.

J. Košnjek

Predavanja za starše

Na zadnji seji odbora DPM Javornik-Blejska Dobrava so imenovali osem uličnih poverjenikov organizacije, ker je število članstva v zadnjem času močno poraslo. Domenili so se, da bodo skupno z delavsko univerzo na Jesenicah pripravili v začetku šolskega leta več predavanj pod skup-

nim naslovom Šola za starše. Člani odbora DPM Javornik-Blejska Dobrava si prizadevajo, da bi ob pomoči krajevnih in drugih organizacij čim več otrok lahko letovalo v Novigradu, kjer ima DPM počitniški dom za otroke.

D. Sedej

D. Sedej

Predavanja za bodoče gostitelje

Občinska turistična zveza Skofja Loka je v sodelovanju z loško delavsko univerzo pripravila obširen program predavanj za tiste, ki se zanimajo za kmečki turizem. Od decembra lani do maja je že izvedla prvi cikel predavanj v Davči, Martinj vrhu, Javorjah, Hotavljah in drugod. S predavanji je želela poučiti bodoče gostitelje, kako naj se pripravijo na sprejem gostov, kaj je treba storiti, da bodo gostje še prišli in kako naj se ohranijo značilnosti kmečkih domačij.

Predavanj se je udeležilo prek 2000 prebivalcev.

Delavska univerza je razpisala tečaj za kmečke gospodinje, kj bi se rade usposobile za sprejem in postrežbo turistov. Prijavilo se je čez osemdeset gospodinj iz raznih krajev občine in tudi od drugod. Prijavljene so razdelili v osem skupin. Štiri skupine, v katerih so bile gospodinje iz okolice Starega vrha in Davče, so tečaj že opravile. Druge ga bodo jeseni.

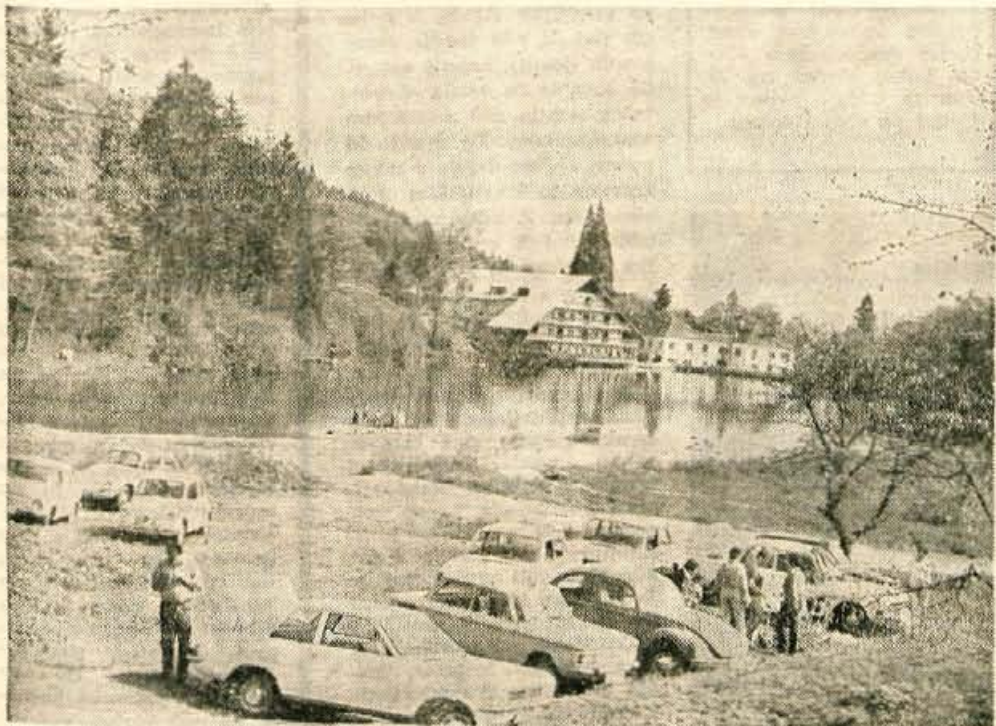
Kot dopolnitev programa izobraževanja je občinska tu-

ristična zveza Skofja Loka uvrstila v program tudi strokovne ekskurzije na avstrijsko Stajersko. Zadnja je bila 22. maja.

Pretekli teden pa je v Davči in Sorci predaval profesor dr. France Avčin, avtor knjige Clovek protj naravi, o varstvu narave. Predavatelj je z 250 diapozitivov prikazal lepote Slovenije. Podobna predavanja bodo še v drugih krajih škofjeloške občine. Občinska turistična zveza namerava k sodelovanju pritegniti tudi lovce, planince in druge ljubitelje narave. **L. B.**

Delavci podjetja Integral iz Subotice grade v Kranjski gori nov počitniški dom. Računajo, da bo dom odprt do prihodnje poletne sezone. — Foto: B. Blenkuš

Vedno bolj priljubljeno jezero Črnava v Preddvoru. — Foto: B. Malovrh

1

NAGRADA

Gamsov raj nad Bašljem se bo razširil

Kraj ni neznan, le da ga sedaj nekateri bolj poznajo pod imenom Počitniški dom Rade Končar Bašelj. 750 metrov nad morjem ležeče gostišče privablja v lepih in sončnih dneh toliko gostov, da je že pretesno. Čeprav je Gamsov raj počitniški dom tovarne Rade Končar iz Zagreba, je namenjen tudi drugim gostom. Obiskovalce pa precej moti težaven dostop, saj je cesta od Zgornje Bele dalje makadamska in zbita, posebno odsek od Bašlja do počitniškega doma.

Gamsov raj je postal pretesen. Ima 70 ležišč v domu in vikend hišicah, v restavraciji pa je 45 sedežev. To je premalo, posebno če pomislimo, da nad Bašelj ne hodijo letovat samo delavci tovarne Rade Končar, temveč tudi otroci iz Zagreba, Reke, Splita, Zrenjanina, Subotice itd., kdaj pa še mladina iz bližnjih krajev, otroci kranjskih osemletk pa na izlete.

Idejni načrt za preureditev Gamsovega raja je že izdelan. Razširitev bo veljala okrog 50 milijonov starih dinarjev. V

načrtu imajo povečanje kuhinje in restavracije, parkirnih prostorov ter rekreacijskega središča v malem, v okviru katerega bo bazen, igrišča za odrasle in otroke ter manjša smučarska vlečnica. Uredili bodo tudi parkirne prostore, ki so sedaj velik problem. Na to jih stalno opozarja občinska inšpekcija. Za te namene bi radi odkupili okoliška zemljišča, vendar cena ni ugodna in bodo morali do kraja izkoristiti sedanji prostor. Ker stoji počitniški dom na nevarnem terenu, si bodo pomagali s sistemom škarp in s tem izravnali teren. Kot rečeno, načrt je izdelan, samoupravni organi zagrebske tovarne pa so že sklenili, da se z rekonstrukcijo začne in sicer na začetku prihodnjega leta. Če bo šlo vse po načrtu, bodo glavna dela končana že jeseni. Restavracija bo imela okrog 100 sedežev, število ležišč bo ostalo isto, le da bodo sobe sodobneje opremljene. Naj povemo, da so lani v Gamsovem rajju zabeležili 3500 prenočitev.

J. Košnjek

ODEJA

tovarna prešitih odev
Skofja Loka

Zaradi razširitve proizvodnje iščemo naslednje sodelavce:

1. tekstilnega tehnika za delo v pripravi dela
2. trgovskega pomočnika za delo v skladišču gotovih izdelkov

Pogoj: dveletna praksa — prednost ima konfekcijska smer. Poskusno delo je 60 dni. S stanovanjem ne razpolagamo.

Pismene ponudbe sprejemamo 15 dni na gornji naslov, lahko pa se javite osebno v tovarni.

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6. - 17. VIII.

Deset hektarjev ali več ?

Zemljiški maksimum, ki določa, da ima kmet lahko največ deset hektarjev obdelovalne zemlje, je star več kot 20 let. V tem času se je na naših kmetijah marsikaj spremenilo, pa tudi znanstveni in tehnični razvoj je šel svojo pot. Danes ima v Sloveniji že 8000 kmetij traktorje in 20.000 kmetij ročne motorne kosilnice. Nekateri kmetje pa imajo že samonakladalne prikolice, kombajne, prevetrovalne naprave, hleve na sistem odplakovanja itd.

Gospodarska zbornica SRS je sprejela pred kratkim dolgoročni razvojni program kmetijstva, ki pravi, da bomo v republiki postopoma preusmerili 40.000 kmetij, ki bodo postale tržni proizvajalci. Zato kmetje zahtevajo, da bi imeli vsaj 20 hektarjev obdelovalne zemlje, ker bi bila le na taki površini strojna obdelava rentabilna.

Teze za novi zakon o združevanju kmetov sprostitev zemljiškega maksimuma ne predvidevajo. Na tem področju

lahko pričakujemo veliko več od republiškega zakona o zemljiščih, ki bi to področje urejeval bolj konkretno. Zakonske teze se torej ne razlikujejo od ustavnega določila, ki pravi, da kmet ne sme imeti več kakor 10 hektarjev obdelovalne zemlje.

Možne so le nekatere izjeme, in to predvsem v manj rodovitnih krajih, kjer ima kmet lahko do 15 hektarjev obdelovalne zemlje. Komisija za revizijo zakonov s področja družbene in zasebne lastnine zemljišča pa meni, da bi moral biti novi republiški zakon o zemljiščih bolj prožen kot predvidevajo teze. Predvsem bi morali bolj upoštevati posebnosti gorskih kmetij, kjer še vedno prevladuje ekstenzivna proizvodnja. O tem govori tudi 23. ustavni amandma, ki pravi, da lahko zakon določi višji maksimum za hrbovska in gorska kmečka posestva.

Tistim kmetom, ki bodo želeli obdelovati več zemlje, bo to omogočil že omenjeni republiški zakon o zemljiščih, in sicer z zakupom. Prav tako jim je treba omogočiti, da na osnovi zakupnih razmerij, ki jih bo določila republika, obdelujejo tudi zemljo kmetijskih delovnih organizacij in občin. Z razvojem takšnih oblik združevanja bi prehajali postopoma na sodobnejše oblike kmetijske proizvodnje. To bi pomenilo hitrejšo vključevanje kmeta v socialistično kmetijsko blagovno proizvodnjo. In še eno prednost ima zakupništvo. Vsaj delno bi lahko rešili problem zapuščenih kmetij in kmetij, na katerih delajo ostareli ljudje, ki niso več kos racionalni proizvodnji. Kmetijski zakonodajalci sodijo, da bi morali v ta namen pri občinah ustanoviti posebne zemljiške sklade, v katerih naj bi bila zemlja zapuščenih kmetij, kmetij ostarih kmetov in ostala obdelovalna zemlja nad zemljiškim maksimumom. To zemljo bi potem občine dajale v zakup kmetom in kmetijskim organizacijam. Z odkupnino bi lahko plačali zemljo ostarelim kmetom in krili izdatke za njihovo socialno varstvo. Sposobnim kmetom pa bomo morali zakup vsekakor omogočiti.

Teze o združevanju kmetov nadalje pravijo, da se obdelovalna zemlja sme dati v zakup, vendar zakupljena zemlja z lastnimi obdelovalnimi površinami kmeta ne sme preseči zemljiškega maksimuma. Tako strogo določilo bi morali omiliti vsaj tako, da se v zakup vzeta zemlja ne bi štela v zemljiški maksimum, saj zakupništvo ni sprememba lastnine, temveč le oblika gospodarjenja z zemljišči. Takšnega mnenja je tudi komisija za revizijo zakonov s področja družbene in zasebne lastnine zemljišča in zato pričakujemo, da bo tako mnenje prevladalo tudi v zakonu.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO Skojka Loka

SPREJME VEČ VAJENCEV ZA VSE MESARSKE POKLICE

za poklice mesar-sekač z uspešno končano osemletko, za poklice predelovalcev in klavec pa z uspešno končanimi 6 razredi osemletke

KV MESAR SEKAC za mesnico na Bledu

NK DELAVCE
v mesno predelavo (lahko ženske) in na klavnico

NK DELAVCE
v tovarno močnih krmil

TRAKTORISTE in POLJEDELCE

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Skojka Loka, Mestni trg 20. Rok za oddajo prijav je 15 dni po objavi oglasa.

Nov domači kombajn

Letos se bo na našem tržišču pojavil nov kombajn »Zmaj 125«, ki je doslej največji domači kombajn. Uporabljala ga bodo velika kme-

tjska posestva in po kvaliteti ne bo zaostajal za podobnimi uvoženimi. S tem novim kombajnom bo tovarna Zmaj obogatila svoj proizvodni program. —jk

Ustanovitev hranilno-kreditne službe

Jutri bo na Gozdnem gospodarstvu v Kranju seja odbora in podborov hranilno-kreditne službe pri kranjskem Gozdnem gospodarstvu.

Na seji bodo obravnavali pogoje za razpis kredita ter izvolili predsednika osrednjega kreditnega odbora ter predsednike pododborov. —jk

Suša pregnana

Deževje, ki je bilo v zadnjih dneh maja in prvih dneh junija, je v zadnjem trenutku rešilo kmetijske posevke, saj je suša že resno ogrožala kmetijsko letino. V velikem delu Vojvodine je padlo 30 do 40 mm padavin, ki so zelo koristile. Vremenoslovci napovedujejo še nove padavine. Zadnje deževje tako spet obeta rekordno letino. Pričakujejo, da bodo v Vojvodini in Banatu letos pridelali okrog 4,8 milijona ton pšenice ter 8,5 milijona ton koruze.

Iz Hrvaške prihajajo drugačne govorice. Strokovnjaki sicer pravijo, da je zadnji dež koristil, vendar je na nekaterih področjih tudi škodil. —jk

Na Gorenjskem je sezona košnje v pravem razmahu, čeprav od časa do časa ponagaja vreme. Takl prizori zato niso redki, saj je seno v kozolcu še najbolj na varnem. — Foto: B. Blenkuš

Zgodnje odstavljanje pujskov

Pri opisanem načinu vzreje dokončno odstavljanje v starosti 5 tednov, ko so težki vsaj 10 kg. Nekaj dni po odstavitvi postanejo pujski požrešni. Zaradi nevarnosti prenašanja in drisk je treba v tem času dajati odmerjene obroke hrane. V času odstavljanja, pujski ne smejo biti izpostavljeni nenadnim in posebnim spremembam okolja (npr. prevoz) in vzrejnemu sistemu mora biti prirejen tudi načrt cepiljenja pujskov. Če je vse v redu, cepimo pujske štiri tedne po odstavitvi, v primeru ogroženosti pa 10 dni po rojstvu. Merjaške skopimo od 10—15 dneva po rojstvu.

V času odstavljanja pujski lahko zbole za različni kužnimi boleznimi, občutljivi pa so tudi za parazitarne bolezni (pljučni in črevesni paraziti) ter na pomanjkanje vitaminov (rahitis) in mineralov (anemija). Pomanjkanje vitaminov prepreči najlaže posredno, če vbrizgamo svinjam vitamine A, D in E, ki jih pujski prejema jo nato s sesanjem. O preprečevanju anemije pujskov smo že pisali (Glas 25. 3. 1970). Pri pujsku je železo najpomembnejši dejavnik pri razvijanju rdečih krvničk v zgodnjem poporodnem času. Po rojstvu namreč pade število eritrocitov, kot tudi vrednost krvnega barvila hemoglobina. Vendar pa 3 dni star pujske zelo popravi krvno sliko, če mu vbrizgamo železov dekstran. V nasprotnem primeru pride do počasnega toda nezadržnega razvijanja anemije, ki postane kritična pri tri tedne starih pujskih. Zato je najprimernejše vbrizgati železovo raztopino tri dni starim pujskom. Če vbrizgamo pujskom železovo raztopino prej, to je tekom 48 ur po rojstvu, se tudi popravi krvna slika, vendar ne takoj. Jetra novorojenega pujska namreč v prvih 48 urah še ne delujejo popolnoma in ne morejo izkoristiti železa. Vendar železo tudi v tem primeru ni izgubljeno, temveč se izkoristi za vgrajevanje v hemoglobin šele od tretjega dneva naprej. Nekateri priporočajo vbrizganje železove raztopine pujskom kasneje, ko tudi koristi. Vendar pa tedaj s tem odstranjujemo že nastalo anemijo, medtem ko injekcija drugič do tretji dan po rojstvu preprečuje anemijo še preden se razvije.

J. Košnjek

dr. S. Bavdek

Mallorca — Španija v malem

Bikoborbe, turistična atrakcija in strast Špancev

Programu smo si v nedeljo popoldne ogledali največjo špansko posebnost — bikoborbe. Za 410 pezet, dobrih deset starih tisočakov, smo imeli vračunan prevoz iz Ciudad Jardina do arene Plaza de Toros v Palmi s posebnim avtobusom, obisk enega od znamenitejših lokalov — španske kleti, kjer so nam ponudili špansko nacionalno pijačo — sangrio (mešanica črnega vina, konjaka in piva), in vstopnico za bikoborbe. Sicer precej »drag špase«, ki so se ga nekateri raje odrekli in šli pohajati po dolgih peščenih plažah, toda večina je le želela videti v enkratno zanimivost. Biti v Španiji in ne izkoristiti te priložnosti, bi bil resda skoraj greh, so dejali tudi tisti varčneži, ki jih je sprva visoka cena spravila v slabo voljo.

To je bil obenem prvi ogled glavnega mesta Mallorce Palme. Toda o zanimivostih in vtisih o tem velikem pristaniškem mestu pozneje. V vročem sončnem popoldnevu so številni avtobusi, osebni avtomobili in taksiji drveli proti areni. Vse ulice in dohodi k veličastnemu obzidju velike Plaze de Toros so bile dobesedno zagostene z vozili in pisano množico prerivačih se ljudi, radovednih turistov vseh mogočih narodnosti in ras ter temperamentnih domačinov. Vrvež, kričanje in vzdusje pri vhodih, kjer so z velikim naporom delali red maloštevilni policaji, je bil še najbolj podoben tistemu, ki ga na redke čase lahko doživimo le ob največjih nogometnih derbijih okoli beograjskih stadionov. Na stotine preznjenih prodajalcev sombrero, matadorskih klobukov, prospektov, spominkov, coca-cole, sladoleda, plastičnih blazin za sedenje na tribunah se je mešalo med množico in na ves glas vsilje-

valo svojo robo za drage denarje, in to še kar uspešno. Zlasti tujci so se težko izognili nadležnim prodajalcem preden so prišli do vhoda. Če pa se jim je posrečilo, so prišli drugi prodajalci, ki so hodili po tribunah in skrbeli, da nisi bil miren dokler ni bila narejena kupčija. Na tribune so vodili številni vhodi in tudi ob teh so bili kioski s spominki in razglednicami. Povsod sama trgovina in povsod si se hote ali ne hote lahko znebil pezet.

Arena za 50.000 gledalcev

Plaza de Toros je stara kamnita, koloseju podobna zgradba z okroglo areno, okoli katere so kamnitne tribune za najmanj 50.000 gledalcev. Dno arene je posuto z opečno rdečim peskom obeleženo z dvema belima krogoma in obdano z živordečo obarvano, meter in pol visoko leseno ograjo. Vhodi v ograji, teh je pet ali šest, so zaščiteni s posebno pregrado, za katere se umaknejo bikoborci pred pobesnelim bikom. Za imenitnejše gledalce so namenjene posebne lože z zametnimi preginjali na tribunah in visoko na galerijah, ki so polne raznobarnih reklamnih napisov in zastav. Na osrednjem stolpu, kjer je glavna loža, vihra rumeno-rdeča španska zastava, na nasprotnem koncu pa je prostor za godbo na pihala, ki krajša čas pred začetkom bikoborb. Tu je tudi trobentač, ki po utrjenih pravilih daje znamenja za posamezne faze borbe.

Toreadorji — biki — publika

Ob petih popoldne se je na znamenje s trobento ob bučnem navdušenju gledalcev — večina je imela na glavi pravkar kupljene sombrere in klobuke — začelo. Na čelu povorke so korakali trije glavni bikoborci, oblečeni v tradicionalna, z zlatimi in srebrnimi vezi, raznobarna oblačila. To nedeljo je bil glavni junak znani sevillski bikoborec Julian Garcia, oblečen v rdečo z zlatom vezeno oblačilo, levo v zelenem in desno v modrem oblečena borca, sta bila očitno v senci prvega. Za glavno trojico, to so matadorji, so se zvrstili štirje pikadorji, s kopjem na konjih, nato šest banderillerov s kratkimi okrašenimi puščicami in za njimi šest toreadorjev-pripravnikov ali pomočnikov matadorjev. Za pisano oblečenimi bikoborci je skupina pomožnih delavcev pripeljala na povodcu par krepkih s trakovi okrašenih konj, ki bodo odvekli ubitega bika iz arene.

Po kratkem predstavljanju prek dvočnika se je vsa ekipa spet dostojanstveno umaknila. Zdaj se je na znamenje trobente končno začel težko pričakovani trenutek. Izza ograje je naenkrat pridivil velik črn bik in se zakadil v prvega toreadorja, ki je z rdečim ogrinjalom lahko odskočil. V areni so se že pojavili trije drugi toreadorji in z ogrinjali dražili bika, ki se je besen zaletaval zdaj v enega zdaj v drugega. Le-ti pa so se spretno izmikali ali pa, če je bila nevarnost očitna, pobegnili za ograjo. Njihova naloga je bila, da čim bolj zdražijo že tako besno

žival. Mimogrede naj omenim, da biki za bikoborbe vadijo že od »malih nog«. Nekaj časa pred nastopom jih urije v temnem prostoru in jih navajajo zgolj na spoznavanje rdeče barve. Tako ne razlikujejo nobenih drugih barv. Razen tega pa jih imajo, preden jih spustijo v areno, zaprte v temi, tako da takoj pobesni, ko pridejo na svetlobo.

Po nekaj minutah na znamenje trobente stopijo v akcijo pikadorji. Konj je obložen z debelim blazinastim oklepom. Oči mu zavežejo z rdečo ruto. Pikador ima na nogah kovinski oklep, v rokah pa tri in pol do štiri meter dolgo kopje. Bik se navadno sam zapodi v konja, če ne, ga k temu pripravijo toreadorji-pripravniki s svojimi rdečimi ogrinjali. Pikador mora zabosti kopje točno v hrbtnico vrh pleč. S tem povzroči široko rano, v katero vse bolj suva kopje, čim bolj bik rine v konja. Za nas, ki nismo vajeni takšnih prizorov, je bil pogled na takšno borbo vse prej kot privlačen. Prej bi lahko rekli, da je bilo to krvoločno trpinčenje živali, ki je bolj in bolj besnela in že pihala z gobca krvavo peno. Domačini, pa tudi večina tujcev, so vso stvar jemali čisto normalno, športno, bi rekli. Na naslednje znamenje sta pritekla v areno dva vitka baderillera, ki sta v teku započila proti njima sopihajočemu biku prav v rano na hrbtu okrašene puščice. To sta oba storila nerodno večje v vsaki roki z eno puščico. Tako je bik besnel z zapiceni štirim, skoraj meter dolgimi raznobarnimi puščicami in se podil brezglavo za vsakim toreadorjem.

18. avgusta v ŠKOFJI LOKI

Za vse, ki bodo do 31. julija vezali

2000 din za 1 leto

1000 din za 2 leti

ali v tem času obnovili vezavo.

Kranj — Radovljica — Tržič — Bled
Jesenice — Škofja Loka — Železniki

Novo!

Vsem, ki zidajo ali še bodo, sporočamo, da imamo poleg ostalega gradbenega materiala v zalogi tudi:

dimne tuljave 15 × 15, 17 × 17 in 20 × 20 porolit (votlake) 3 in 4 cm ter stekleno opeko (prozorno belo in v barvah)

Veleželeznina Merkur
PE KURIVO Kranj

18 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Češke čete so hotele to preprečiti in se zapletle v spopade z Vološinovimi oddelki, dokler niso zvedele da so mejo prekoračile madžarske enote. Tedaj, bilo je četrť čez enajsto dopoldan, je Vološina vlada s telegramom zaprosila nemško vlado za intervencijo pri Horthyju, da bi Madžarska ustavila svoje prodiranje in zapustila že zasedeno ozemlje. Ob pol dvanajstih pa je Madžarska (seveda v dogovoru z Nemčijo) z ultimatom terjala od Vološina, da prisili češko vojsko k umiku iz Podkarpatske Ukrajine v roku 24 ur. Zdaj se je Vološin obrnil naravnost na Hitlerja in druge podpisnice Münchenskega sporazuma za pomoč ali pa se bo skupaj s češko vojsko postavil na padalcem po robu, pa četudi bi se Madžarom pridružili še Poljaki. Toda že naslednji dan je Vološin zaprosil, naj bi Podkarpatska Ukrajina postala nemški protektorat, v primeru pa, da bi madžarske čete ne ustavile svojega prodiranja, bo zaprosil Romunijo, naj zasede Podkarpatsko Ukrajino s svojimi četami. Že zvečer istega dne pa je ponujal madžarski vladi »večno prijateljstvo in iskreno sodelovanje«, če bi Madžarska deželi zagotovila neodvisnost, a je prejel samo ultimatum, naj do osme zvečer izroči vso upravno in eksekutivno oblast madžarskim okupacijskim četam.

V Pragi sami so potekali dogodki od 14. marca 1939 v naslednjem zaporedju. Nekdanji Hitlerjev občudovalec Chwalkovsky je zaman iskal člane nemškega poslaništva. Ni mu kazalo drugega, kakor da je v zasebnem stanovanju nemškega odpravnika poslov napisal sporočilo s prošnjo, naj ga takoj izroče odpravniku, čim bo prišel. Odpravnik je bil v skladu s Hitlerjevim ukazom skrit in je sporočilo takoj prebral, čim je Chwalkovsky odšel. V sporočilu je Chwalkovsky prosil odpravnika, da bi omogočil takojšen osebni sestanek češkega predsednika Hache s Hitlerjem. To je nemški odpravnik poslov takoj sporočil v Berlin. Hitler, ki je že dal ukaz za zasedbo Češke, je privolil z obratnim telegramom, tako da sta Hacha in Chwalkovsky že popoldan 14. marca s posebnim brzovlakom odpotovala v Berlin, ne da bi slutila, da so prav ta hip nemške čete prestopile češko mejo in prodirale na ozemlje proti Moravski Ostravi, kjer se je nahajala pomembna težka češka industrija. To je Hacha zvedel šele od češkega poslanika v Berlinu kot prvo novico, čim je dvajset minut pred enajsto zvečer izstopil iz posebnega vlaka na Anhalter Bahnhof v središču Berlina. S to novico je šestinšestdesetletni Hacha potem obšel častno nemško četo, s katero so ga sprejeli kot v posmeh, nato pa ga odpeljali v hotel Adlon, kjer ga je Hitler pustil nalašč čakati do ene zjutraj, ko so ga prišli iskat in mu sporočili, da ga Hitler pričakuje v državni pisarni (v Reichskanzlei).

Pred Hitlerjevo državno pisarno je moral Chwalkovsky vnovič obiti častno četo in šele potem sta smela on in Chwalkovsky pred Hitlerja, ki ju je pričakoval skupaj z Ribbentropom, Göringom, Keitlom, Meisnerjem in drugimi uradniki zunanjepolitičnega urada v neki dvorani, prav nič primerni za pogovor, ki je vsaj od Hache in Chwalkovskega terjal ogromen duševni napor in polno koncentracijo misli kakršno človek lahko doseže samo v manjšem, za resen in odgovoren pogovor primernejem prostoru.

Takega pogovora pa Hitler, ki je že vse odločil in ki se ni nameraval o svoji odločitvi pogovarjati ali jo celo preklicati, ni potreboval. Pustil je Hacho, ki se je Hitlerju najprej predstavil s pripovedjo svojega poklicnega življenjepisa (pravnik ki so mu naložili na starost težko

politično nalogo itd.), potem pa je rekel, da veruje, da je usoda Češkoslovaške pri Hitlerju v dobrih rokah in prešel na politične probleme, pri tem pa posvaril Hitlerja pred Slovaki, češ da bo nad Slovaki razočaran in da on sam za Slovaki, če nočejo več živeti v skupni državi s Čehi, ne bo potočil niti solze.

Hitler je cinično (besede so bile cinične, čeprav je igral vlnudnost) obžaloval, da se je Hacha moral pri svoji 'tako visoki starosti' potruditi v Berlin, toda po daljšem preudarku je davi kljub temu prišel do zaključka, da bi bil lahko pogovor s Hacho koristen, to se pravi: koristen za Češko, saj je šlo samo še za ure, preden bi Nemčija s svojo silo posegla v češke dogodke.

»Hacha in Chwalkovsky sta sedela kot okamenela na svojih stoli ob Hitlerjevih besedah. Samo po obeh si lahko vedel, da sta še živa človeka. Morala sta občutiti izredno hud udarec, ko sta slišala iz Hitlerjevih ust, da je za njuno državo napočil konec. Iz Prage sta se odpeljala še polna upanja, da se bosta lahko s Hitlerjem za usodo CSR še pogajala,« piše v svojih spominih na to srečanje Hitlerjev tolmač Paul Schmidt.

Hitler se je seveda pritoževal nad 'nemiri in zločini, nad splošnim neredom v CSR, valil krivdo na Benešovo vladavino in kurs njegovega plutokratsko-boljševiške politike, kakor se je Hitler na splošno rad izražal, kadar je metal Zahod in Sovjetsko zvezo v en koš. Misli je, da se bo po Beneševem padcu stvar obrnila na bolje. »Pa se ni,« je poudaril. »Zopet je vse tako kakor takrat. Tega pa ne more trpeti. Zato je minulo nedeljo pustil pasti kocko, se je izrazil cezarsko. (»So sind bei mir am letzten Sonntag die Würfel gefallen!«) Poklical je namreč madžarskega veleposlanika in mu rekel, da ne bo več ščitil te dežele... Naj za red in zaščito pred nemiri poskrbe nemške čete, ki jim je dal ukaz, naj zasedejo CSR in jo vključijo v nemški Reich, a če bi natele na odpor, naj ga brezobzirno zaduše in stro. »V tem trenutku, prav v tem trenutku doživljamo zgodovinski preokret,« je poudaril in napovedal, da čez dva dni ne bo več češkoslovaške armade, zaključil pa s cinizmom, da ima »sotčutje s češkim ljudstvom« in postavil Hacho pred izbiro: ali dopustiti, da bo češko strl z neizprošno nemško silo in jo utopil v krvi ali pa naj Hacha podpiše dokument, da izroča 'usodo CSR z vsem zaupanjem v roke Führerja Velike Nemčije'.

»Skoro sram me je povedati, da pride na vsak češki bataljon najmanj ena nemška divizija,« je Hitler pestil Hacho z ogromno premočjo nemške vojske. Tudi Göring je 'obžaloval' moč nemškega letalstva, če bi mu moral ukazati, naj »zravna z zemljo lepo Prago z enim samim naletom, da bi tako dal nauk tudi Angležem in Francozom, kaj se bo zgodilo s Parizom in Londonom in drugimi francoskimi in angleškimi mesti, če bi se ti dve državi zaradi CSR zapletli v vojno, česar pa se mu ni bilo treba bati, ne njemu, ne Hitlerju, saj sta že dolgo govorila, da mora postati 'Nemčija trdnjava proti boljševizmu'.

Pred 'boljševizmom' pa sta trepetali tudi tedanja francoska in prav tako angleška vlada, saj bi drugače ne gledali njemu in Mussoliniju tako skozi prste, ko sta že od leta 1936 uničila 'boljševizem' tudi v Spaniji. Tudi tam je bila fašistična zmaga le še vprašanje ur. Rdeči prostovoljci so že morali zapustiti Spanijo, medtem ko so se italijanske in nemške enote, ki so podpirale Franca in mu zmago omogočile, še vedno nahajale tam čeprav bi se morale umakniti istočasno z internacionalnimi rdečimi brigadami. Ostale so po tistem sporazumu z Londonom in Parizom, saj bi se Franco brez njih ne mogel obdržati.

Ko bo Praga v nemških rokah, bo padel tudi Madrid!

Ne, ne! Zahod ga pri njegovih podvigih ne bo oviral. O tem je bil Hitler že popolnoma prepričan... Zato je lahko po mili volji obdeloval tale dva Čeha, od katerih je bil eden njegov dolgolet-

ni oboževalec in morda celo to zimo sanjaril, da bo postal češkoslovaški fihurer.

Hitler pa ni samo grozil. Hinavsko je govoril, da bo Češka pod njegovim varstvom in njegovega tisočletnega Reicha 'čez petdeset let prav blagoslovljena dežela'. Nemčija je 'lahko prav tako, kakor je močna in neizprosna, tudi velikodušna'. Češka bi 'morda lahko obdržala svojega državnega glavarja', zakaj: »Moji principi, ki jih hočem doseči, tvorijo podlago za zadovoljitev tega ozemlja za dolga prihodnja stoletja,« je Hitler igral preroka, kakor ga je rad igral tudi pred Nemci, ko jim je zagotavljal, da so 'nadljudje', poklicani, da zagospodarijo 'podljudem' na vsem svetu. Od Hache je terjal samo podpis pod dokument, da Hacha 'izroča s polnim zaupanjem usodo Češke v roke Führerja nemškega Reicha', in seveda tudi ukaz, da se 'češka vojska ne sme nikjer postaviti nemškim četam po robu'.

Med tem pogovorom je češkoslovaški ministerski predsednik dr. Hacha doživel srčni napad. Ta napad ni bil hlinjen, saj je Hacha že dolgo bolehal na srcu. Hitler je dal poklicati svojega osebnega zdravnika, da bi Hachi dal injekcijo, ki pa se je je Hacha branil, a ga je Hitler le prisilil, da jo je sprejel in prišel k sebi. Potem so se pogovori nadaljevali (če Hitlerjev pritisk na Hacho lahko tako imenujemo) vse do štirih zjutraj, ko sta Hacha in Chwalkovsky Hitlerjev diktat podpisala.

Usoda Češkoslovaške je bila zapečatenata. Podkarpatsko Ukrajino so zasedli Madžari, tešinsko ozemlje so že za časa Hitlerjeve okupacije Sudevov marca 1938 zasedli Poljaki, Slovaška se je oklicala za 'samostojno' državo in postala pri nas vzgled Koroščevemu klerofašizmu. Češko in Moravsko pa so Nemci okupirali in jo na novem zemljevidu Nemčije zaznamovali kot 'Protektorat Böhmen und Mähren'.

Spominjam se globoke potrnosti, ki je tiste marčeve dni leta 1939 zajela mlade ljudi pri nas. Filmski tedniki so prikazovali Hitlerjev zmago-slavni spredv v Pragi. Tam je hotel obiskati 'ranjene Nemce, pripadnike nemške manjšine in žrtve češkega nasilja', pa jih v praških ne v drugih bolnišnicah na Češkem ni mogel najti. Hitler je užival zmagooslavje. Smehljaj se je nemočnemu ogorčenju svetovnega tiska nad njegovim dejanjem. »So Francozi mobilizirali? Je dobila britanska mornarica ukaz bojne pripravljenosti? Vidite, nihče se ni zganil. Vedel sem. V štirinajstih dneh ne bo o tem govoril noben človek več v Evropi razen komunistov. Ti pa so sovražniki evropske civilizacije. Evropski tisk bo kmalu pisal, da sem z zasedbo Češke obvaroval Evropo pred vdorom boljševizma,« je govoril v zasebnem krogu in v krogu nemških časnikaarjev, ki o tem takrat seveda niso pisali, in so se tega spomnili šele v letih po drugi svetovni vojni, kakor na primer Erich Kordt v svojih spominih.

Na Zahodu — v Angliji in Franciji — so vlade sicer obsodile Hitlerjevo dejanje, toda samo z besedami, ne pa z dejanjem.

»Svetovna javnost je doživela s strani Nemčije trši udarec kakor kdajkoli poprej,« je v britanskem parlamentu točil krokodilske solze sokrivec za Hitlerjevo uničenje CSR Chamberlain 17. marca 1939. »Ali lahko vsaj zdaj upamo, da se bo gospod Hitler držal sporazumov in pogodb in da jih ne bo prelomil, kakor je prelomil svečana in večkrat izražena zagotovila pred sklenitvijo Münchenskega sporazuma. Mu bomo mogli sploh še kaj verjeti?«

Tako nekako je govoril Chamberlain in s tem priznal indirektno tudi polom svoje politike in prihajajoči konec svoje politične kariere. Tudi Daladier je priznal polom francoske diplomacije, ko je izjavil nemškemu poslaniku v Parizu: »Hitler me je prelisčil. Napravil me je zasmeha vrednega,« od francoskega parlamenta pa je zahteval pooblastila zase, da bi Francija pospešila izpolnitev lastne obožitve in se pripravila na obrambo, v zunanji politiki pa so se začeli pogovori med Francijo in Anglijo, kako bi zaščitili Poljsko, ki se je udeležila sama ropa proti CSR, in Romunijo.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

214

»Priče?« zaskrbi Stefi. To bi bili lahko stavci iz tržaških tiskarn, nekdanji moževi prijatelji. Toda teh ni več. Prus Körger je še živ. Med vojno je celo pisal Francu iz Švice. Toda, bogve kje se klati zdaj ta, večni potepuh? Najboljši priči bi bili Bajberle in Bajberlova. Toda Bajberle je mrtev, Bajberlova pa, če še živi, je v umobolnici, odkar je zvedela za sinovo smrt, ki so ga ji na smrt pretepli mladi fašistični razgrajči. Samo sobarica Fani iz tržaškega hotela »Central« bi še lahko pričala. In potem gospa iz restavracije Rosenhof v Grazu. Tudi ta mora še biti živa. Ta bi morda vedela povedati celo kaj več o Federlu. Lahko bo pričala. Samo pisati ji bo morala in jo prositi, ker v Graz sama ne bo utegnila. Pa njeni domači, če bo njihove izjave sodišče upoštevalo.

»Dvoje prič bo zadoščalo.«

»In potem hranim tudi izrezke iz časnikov, ki so poročali, kako mi je tašča hotela iztrgati sina. Morda bi lahko izvedela tudi za naslov časnikarja Heyma. In na sodišču v Weilheimu, ki mi je otroka vrnilo in obsodilo taščo, hranijo prav gotovo še akte o tem.«

»Tudi to mi bo prišlo prav,« si zapisuje v beležnico dr. Tichauer. »Mislim, da bomo zmagali.« Pravi. »Ze prihodnje dni bo imel zadevo v rokah moj pooblaščenec v Münchnu. Ze jutri bom poskrbel zato.«

»Lahko bi mu nesla sama. V Münchnu bi se lahko ustavila.«

»Prav. To bo še najbolje. Tudi z njim se boste lahko pogovorili. Menda je tisti kraj... no... tisti kraj...«

»Penzberg?«

»Ja, Penzberg! Menda ni tako daleč od Münchaa in dr. Ludvig Hirschfeld bi lahko zvedel še za kak obremenilni dokaz. Jutri se oglasite v moji advokaturi.«

»Hvaležna vama bova,« pravi Fric. »Račun za honorar pošljite na moj naslov na ministrstvo Reichswehra, prosim!«

»Ne mudi se tako zelo!«

»Ne, Fric! Račun bom poravnala sama.«

»Toda, Stefi, saj gre tudi zame.«

»Poravnala bom v lirah,« ga Stefi hote presliši.

»V lirah?« se razveseli advokat. »Pri nas se še vedno igramo s papirnati milijoni. Zato bom plačila v lirah zares vesel.«

»Tega bi ne smela obljubiti,« Fricu ni prav, ko zapuščata odvetnikovo vilo. »Stroške bi poravnal jaz. In jih tudi bom.«

»Menda se zaradi tega ne bova skregala?«

»Ne, Stefi! Toda stroški za tvojo ločitev s Federlom bodo moji!« Fric vseeno vztraja pri svojem.

»Če bova zares kdaj poročena, mi boš že poravnal. Da le pri ločitvi ne bo težav?«

»Ne bo jih. Celu naši pomanjkljivi paragrafi so na tvoji strani.«

»To je res,« prizna Stefi. Zdaj je pri Fricu. Vse je še vedno kakor v sanjah. »Tako mi je, kakor da vse, kar se je danes zgodilo, ni res. Bojim se, da se bom prebudila in da te ne bo več,« pravi in pove, da se ji je to že večkrat zgodilo. »Sanjala sem o tebi, potem pa samo otožno mislila na tiste sanje in obžalovala, ker niso bile resnica.«

»Odslej bodo. Odslej bodo, čeprav bi lahko že davno bile. Ja, že takrat ob Nadiži. Se spominjaš, Stefi?«

»Spominjam in priznam, da bi bila takrat, ja, že takrat vsa tvoja, pa naju je zmotila Rozika.«

»Da, Rozika. Ne veš, kako zelo besen sem bil pri sebi takrat nanjo, zraven pa ji bil hvaležen, ker sem se bal, da bi me ti obsojala, če bi te vso hotel. Ničesar nisem vedel o tvojem trpljenju takrat. O, ko bi vedel, bi nama ne bilo treba čakati več kakor pet let in pol... Takrat je bil april 1915, zdaj je november 1923. Takrat se je

ob Nadiži razcvetela pomlad. O, kolikokrat sem začutil v nosnicah vonjave tiste pomladi. Kar nenadoma je zavonjalo po majskem cvetu, pa majskega cveta ni bilo nikjer. In to ne enkrat samkrat. Ze nekajkrat, ko sem najbolj trpel in hrepenel brez upa za teboj. Pa sem začutil ommen vonj v nosnicah, vonj tiste pomladi ob Nadiži... Ne, to ni izmišljotina. Začutil sem ga in si rekel: Morda pa le ne hrepenim zaman? Tudi včeraj me je ta vonj, ki me je zabožal v duši, omamil in me popeljal tja daleč dol pod ono nebo med planinami. Morda misli name Stefi, sem si rekel. In res je prišlo potem tvoje pismo. O, tisto pismo...«

»Pozabi nanj, Fric! Ne omenjaj ga nikoli več! Ni bilo napisano iz srca, marveč v utvari, da se moram vrniti k možu... O, da bi se nikoli, da bi nikoli ne doživela tistega ponižanja,« pravi, ne da bi povedala, kakšno ponižanje jo je doletelo po prihodu v Benediktenbauern.

»Pozabi na tisto, Stefi! Pozabi! Tudi to se je moralo zgoditi. Drugače bi ne našla poti k meni.«

»Našla? Sam si me našel, sam... Kako nerazumljiva usoda?«

»Usoda,« pritrjuje Fric. »Usoda, ki naju bo združila.«

Tako tavata med drevjem Grunewalda. Steze, nastlane z jesenskim listjem, so mehke kakor preproge. Temno je že. In tudi mrzaj je. Toda ne teme, ne mrzaja ne občutita. Ljubezen jima združuje roki, njena levica v njegovi desnici, dokler se ne razkleneta in si najdeta objema čez pas.

»Kako ozka si v pas! Kako še vsa dekliska!« In res sta ta hip kakor dvajsetleten fant in dvajsetletno dekle.

Resnična ljubezen je večno mlada.

»Stefi?« zasepeta Fric in obstane.

Tudi Stefi zastane korak. V Fricovem objemu, naslonjena na drevo, vse je tako kakor pri mladih zaljubljenih, ki se prvič prepuste slasti, brez katere ni človekove sreče in njegovega nadaljevanja.

»Stefi, Stefi, moja Stefi!«

»Fric, moj Fric, moj najdražji, najljubši, edini...«

Od fanta do moža (13)

Petek je slab začetek

Oče mi je povedal, da je bilo takrat, ko je bil on fant, malo fantovščin. Ta običaj je takrat skoraj povsem izginil. Edino, kar se je takrat obdržalo, je bilo to, da so vaški fantje prišli v petek zvečer ženinu »ledik stan pet«. Ženin jim je dal nekaj denarja, ki so ga zapili. Tudi Korbar se spominja tega običaja, le s to razliko, da je s fanti prišel tudi godec. Rekli so, da so prišli »ledik stan igrat«. Oče pravi, da deklščin ni bilo.

Zanimivo je, da sta fantovščina in deklščina zdaj spot v modi. Ženin dva dni ali še prej pred poroko obvezno zbere skupaj svoje prijatelje in kolege iz službe in priredi fantovščino. Za to navadno izbere prijubljeno gostilno in v njej rezervira sobo. Fantje ženina napijajo, ga zbadajo, da ga je polomil in da ima še čas, da se premisli. Nazadnje se vsi skupaj pošteno napijejo. Ker je družba zaključena (v njej so le fantje), ne plešejo, ampak si pripovedujejo šale in uganjajo razne norčije. Ker je fantovščina zvečer, jih mora gostilničar večkrat metati

ven, kot pravijo.

Tudi nevesta zbere svoje prijateljice in sodelavke iz službe na deklščino. Ta se od fantovščine razlikuje le po tem, da dekleta zlijejo vase manj pijače, zgovorne pa so še bolj kot fantje.

Za tiste sodelavce, ki ne delajo v istem oddelku, vendar poznajo ženina oz. nevesto, kupita vsak v svojem podjetju ali zavodu nekaj litrov pijače. Vsak dobi kozareček ali dva, da -ve, kdo se poroča. Svojemu tovarišu oz. tovarišici kupijo sodelavci oz. sodelavke darilo. Zberejo denar - vsak da starega tiso-

čaka ali dva - in kupijo kaj praktičnega (servis, lestenec ipd.). Darilo mu običajno izroče na fantovščini oz. deklščini.

Stroške za ohcet si navadno obe hiši, fantova in dekletova, med seboj delita. Včasih je veljalo le pravilo, da mora ženin kupiti vino.

Bala je nekdanj, po pripovedovanju Korbarja, obsegala: skrinjo, ki je morala biti polna hodničnega platna, razen nje še burklje, lopar, veslica, greblja, lonci, perilniki, zibelka (obvezno!), postelja s posteljnino, pa še žito. Nekateri neveste so imele tudi pajkeli (vejalnik), omare za obleko in še kaj drugega. Tudi oče pravi, da je bila bala podobna; pri bogatih je bilo pozneje zraven le še kakšno modernejše orodje ali stroj (gepel, mlatilnica...).

Če je bila ohcet v ponedeljek, so balo pripeljali - tako pripoveduje Korbar za čas pred prvo svetovno vojno - v soboto, če pa je bila ohcet v sredo, pa v torek. Oče za čas med obema vojnima pripoveduje, da ni bilo tako pomembno, katerega dne so balo pripeljali; glavno je bilo, da so jo nekaj dni pred ohcetjo. Če je bila poroka v ponedeljek, so jo običajno pripeljali v četrtek dopoldne. V petek navadno bale niso vo-

zili, ker je bil petek po ljudskem verovanju slab začetek.

Danes dekleta v glavnem nimajo bale v nekdanjem pomenu besede. Kar pač pripravijo, pripeljejo brez posebnih ceremonij tja, kjer bosta zakonca živela. To lahko store tudi po poroki.

Po balo so šli starešina, drug, ženin in vaški fantje. Zbrali so se na ženinovem domu, takoj zjutraj. Med potjo so uganjali hrup s petjem, doma so jih počakali domači in sosedje. Postregli so jim z vinom, potico in bob (krofi). Nakladati so začeli, ko je to odločil starešina. Naložili so lahko vse, kar jim je prišlo pod roke, in sicer toliko časa, dokler niso dali na voz »peto kolo«. Voz zači bale so najraje izmaknili petelina. Rekli so, da gospodar mora biti. Če ni bilo domačega, so ga ukradli pri seduu.

Po balo so prišli s tremi ali štirimi vozovi, če je bila nevesta bogata. Če pa je bila revna, pa le z enim vozom. Na prvi voz so morali, kot pravi Korbar, naložiti skrinjo s platnom in kuhinjski pribor, na zadnjega pa žito. Oče pravi, da so morali dati skrinjo in omaro na prvi voz, na drugem je bila posteljnina in orodje, na tretjem pa drobna-rije (čebri, grablje, vile ipd.).

Ce je bilo tako zgovorjeno, so k zadnjemu vozu privezali tudi kravo, vola ali celo konja. Žival so okrasili z vencem na glavi.

Pred prvo svetovno vojno je morala biti skrinja obvezno polna platna, v času med obema vojnima pa žita. Pred prvo vojno so žito peljali v vrečah. Na skrinji je nekdanj sedela, kot pripoveduje Korbar, starejša ženska, ki je bila napravljena kot pustna šema. Lahko je bil tudi v žensko preoblečen moški. Naše mljena ženska ni dovolila, da bi skrinjo odnesli. Pregovarjali so jo toliko časa, da je končno popustila, seveda pa so ji morali prej dati odkupnino.

Ivan Sivec

(Prihodnjič naprej)

KULTURNE VESTI

● Jeseniško amatersko gledališče Tone Čufar se je predstavilo z drugo premiero v letošnji sezoni. Člani Odra mladih so naštudirali mladinsko igro Pavla Golie Jurček, ki je ob režiji Stanke Geršakove in prizadevnih mladih igralcih zelo lepo uspela. Delo je scenografiral Jože Bedič, glasbo pa sta napisala Vilko in Slavko Avsenik. **D. S.**

● V soboto, 5. junija, so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli že tretjo samostojno razstavo Toneta Tomazina, člana likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar. Slikar se nam predstavlja z 28 akvareli. Razstava bo odprta do vštetelega 16. junija vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 14. do 19. ure popoldne. **D. S.**

V soboto in nedeljo je bil v Kranju festival pionirskih in mladinskih filmov. Mladi kinoamaterji filmskih klubov, sekcij in krožkov iz vse Slovenije so prikazali sadove enoletnega dela. Najboljšim so bila podeljena priznanja in nagrade. V okviru festivala so bili tudi pogovori o problemih mladih kinoamaterjev in njihovih mentorjev. Festival je kljub nekoliko manjši udeležbi kot pred enim letom lepo uspel — le publika pri ogledu filmov so bili v glavnem ustvarjalci sami. — A. M. — Foto F. Perdan

MONTAZA IN PRODAJA AVTOGUM V LESCAH

77 551

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI VPISUJE V DOPISNE ŠOLE

- osnovno šolo (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativno šolo (dveletna)
- ekonomsko srednjo šolo (dopisno, kombinirano)
- tehniško šolo (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodsko šolo (za strojno stroko)
- poklicno šolo kovinarske stroke

VPISUJE TUDI V DOPISNE TEČAJE

- nemškega in italijanskega jezika
- tehniškega risanja
- za skladiščnike
- za kontrolorje in predelavce v kovinarski stroki
- za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)

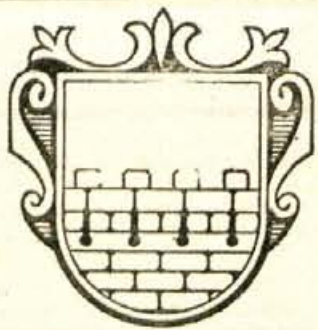
VPISUJEJO VSAK DAN od 7. do 14.30, ob torkih do 18. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko izvedeli iz prospekta za šol. leto 1971/72, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

S takojšnjim vpisom pridobite na časul

SVOJ NASLOV NAPIŠITE S TISKANIMI ČRKAMI. Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 3,00 dinarje na naslov:

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana, Parmova 39, telefon 312-141, poštni predal 106.

650 let Tržiča

Lavtižar nadaljuje: »Pri gostilni na 'Pesku' me je sprejel senčnat drevored in kmalu potem sem ugledal slavni Tržič. Kokovnica, Lomske gore, Konjščica, Košuta in drugi vrhovi so bili do polovice razsvetljeni od zahajajočega sonca. Vzvišen nad množico hiš je stal ob koncu trga zvonik župnijske cerkve, z drugega brega pa je zrla samotna cerkvička sv. Jožefa v dolino. V bližini so tolkla svojo enakomerno pesem težka fužinska kladiva na »balosus«. Prišel sem po glavnem trgu k podružnici sv. Andreja, kjer se steka troje ulic. Ta kraj je središče tržiškega življenja, tukaj lahko izveš vse novice. Nihče ne more iti neopažen mimo, vsakega tujca ocenijo po njegovi vnanosti in nič bi ne bilo čudnega, če bi te kaka radovedna oseba vprašala kar naravnost po imenu. Slišal sem za sabo: »Novi kaplan, pa kar peš, ves zaprašen...«

Srečno sem prešel nevarno postojanko, le otroci so me spremljali po klancu proti župnišću.

Župnik Rihard Frank je zaklical iz sobe krepk »Ave«. Visok, suh gospod bledega podolgovatega obraza me je povabil, naj sedem. Kakšen je bil prvi vtis, ki ga je napravil name? Mirna narava, bolj zamišljena v lastno notranjščino kakor v vnanji svet, mož brez obilnih besedi, prijatelj samote: takšen se mi je zdel Frank, ko sem ga videl prvič v življenju. Mislim, da sem dovolj dobro zadel njegov značaj. Ko sem mu pripovedoval o svoji prvi službi in o potovanju iz Gorij v Tržič, je stopil v sobo prvi tržiški kaplan Jakob Aljaž (znani skladatelj in pobudnik slovenskega planinstva; v Tržiču služboval od 1871 do 1880 — op. J. R.) in mi rekel:

»Sem že slišal, da si tukaj. V zgornjem koncu Tržiča mi je pripovedovala neka ženska, da si prišel.«

»Pri nas hitro vse izvedo,« je dostavil župnik.

Tržiška kaplana imata poleg cerkve svojo hišo z dostojnim stanovanjem. Cerkev in šola jima dajeta veliko dela. Župnija ne sega na jugu daleč od Tržiča, proti severu pa je raztegnjena do Ljubelja, kjer sameva ob vznožju skalnatih sten cerkev sv. Ane, skoro tri ure pešhoje od župnijske cerkve. V starih časih ni bio tukaj nobene prave poti čez goro; hodili so na Koroško le z otovorjeno živino. Da bi imeli v ti samoti kako znamenje, so postavili tovarniki pod Ljubeljem kapelico. Iz kapelice je nastala sedanja cerkev 1026 m nad morjem. Kmetije so raztresene visoko po gorah.

Sedanjo župnijsko cerkev v Tržiču so dogradili v renesančnem slogu leta 1815. Podoba v velikem oltarju je naslikal Leopold Layer.

Stirirazredno ljudsko šolo so imeli v Tržiču dobro urejeno. Vodja Luka Knific je bil vnet za svoj poklic. Težaven pa je bil pouk v ponavljalni šoli, ki so jo obiskovali rokodelski vajenci (jungri) iz vseh krajev tržiške okolice. Nekateri so bili dorasli fantje, ki jih ni bilo mogoče drugače krotiti kakor s pomočjo županstva. Med poukom je bil navzoč občinski sluga, ki je vajencem grozil z zaporom, ako ne bodo mirni.

Tržič slovi po krepko razvitem obrtnem stanu. Kovači, kosarji, strojarji, čevljarji, krojači, mizarji, tesarji in mesarji so živeli v zadrugah. Vsaka zadruga je imela svojega načelnika. Svoje izdelke so prodajali doma in na sejnih, vozili so jih čez Ljubelj na Koroško in čez Koren v Beljak.

Kaplana sva hodila večkrat k Sv. Katarini v Lom, ker takrat še ni bilo ondi župnije. Pot pelje po strmem klancu v to gorsko zatišje, kjer je raztresenih med Storžičem in Košuto več kmetskih domov. Mimogrede sem videl lepe planinske cvetke, ki pa žal niso dolgo cvetele poleg pota. V Lomu je bila ustanovljena samostojna duhovnija že leta 1785, a ni imela sreče. Prvi in zadnji lokalist Tomaž Golob je umrl 8. oktobra 1811; po njegovi smrti je postala cerkev zopet tržiška podružnica. Domačini so večkrat prosili za obnovitev župnije, dosegli pa le toliko, da je prišel k njim kak upokojen duhovnik. Ob mojem času je bil v Lomu Ignacij Rebol, star gospod, ves hrom in nesposoben za dušno pastirstvo. Da ne bi padel iz postelje, je ležal navadno na teh. In kakšna je bila Rebolova pokojnina! S tistimi dvesto goldinarji si ni mogel veliko pomagati. Toda Lomljani so bili dobri ljudje, ki ga niso zapustili v boleznih in starosti. Umrl je 9. marca 1887.

Tujci so obiskovali Tržič ne samo zaradi kupčije, temveč tudi zaradi imenitnega zdravnika Tomaža Pirca (roj. v Kranju 1813, okr. zdravnik v Tržiču od 1850 do svoje smrti 1880 — op. J. R.), znanega po vsem Kranjskem in tudi po drugih krajih; v nekaterih primerih so ga klicali celo na Dunaj. Pri Pircu so še upali na pomoč, če so jo iskali drugod brez uspeha. Imel je poseben dar za razpoznavanje bolezni. Ni izpraševal veliko; marsikomu je povedal kar z zunanjih znamenj, kakšno bolezen ima. Otdod je nastal med ljudmi pregovor: »Če ti Pirc ne bo pomagal, ni nobene pomoči več.«

Tista žena iz tržiških Rovt, ki sem jo bil srečal ob svojem prihodu v Tržič pod Hudim gradom, je prišla večkrat tudi v kaplanijo ter mi pripovedovala še veliko drugih reči iz starih časov. Najbolj me je zanimala pravljica, da stari Tržič ni bil tukaj, kot je sedaj, ampak više pod Ljubeljem, pa da se je v gori bivajoči zmaj raztegnil in stari Tržič raznesel. Pripovedka ima zgodovinsko podlago. Latinsko ime Novum forum ali Neoforum kakor tudi nemški izraz Neumarkt kažete, da je Tržič nova naselbina. Zgodovinar Schumi poroča na podlagi listin, da je bil nekdanji trg ob vznožju Košute, kakih šest kilometrov od sedanjega Tržiča, in da so ga imenovali Forum in Lubellino ali Loibel. Prišla je povodenj, da se je nekaj gore podrla, in trg je bil v razvalinah. Ljudje so bežali v dolino in ustanovili novo bivališče, sedanji Tržič. To se je zgodilo med 1261. in 1320. letom.

Sv. Uršule dan 1878 me je prebudil pred polnočno zvonec v oknu stanovanja. Vstal sem in odprl okno. Pod zidom je stal mežnar Primož in mi rekel, naj grem hitro v Rovte previdet mojo staro znanko. Hodil sem eno uro do lesene koč, kjer je prebivala. Ženica je prav rada zapustila ta svet. **J. R.**

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

V prejšnji (z dne 1. junija 1901) številki »Gorenjca« smo brali zapis o pereči potrobi po zgraditvi tržiške železnice in njeni povezavi s Kranjem (ne z Radovljico ali Lescaimi, kot je bila prvotno trasirana proga).

Zdaj pa, že po nekaj dneh, berno o načrtu, po katerem bi bila kamniška železnica povezana s Štajersko. In sicer tako, da bi bila Kamnik in Polzela v Savinjski dolini zvezana s progo, podaljškom proge Ljubljana—Kamnik ali pa Celje—Polzela. Tako bi bila glavna proga čez Zidani most in po soteski Save razbremenjena.

O tem je slovenski državni poslanec dr. Ferjančič govoril pred dunajskim parlamentom. Med drugim je navajal:

Teško bo kdo oporekal potrebi, da se čimprej zgradi proga, ki bi povezovala Kranjsko in Štajersko preko Kamnika in Motnika. Dolga bi bila nova proga (Kamnik—Polzela) kakih 57 km, veljala pa bi 14 milijonov kron.

Jaz se moram z vso odločnostjo zoperstaviti namenu, da bi se proga gradilo čez Trojane in po dolini Črnega grabna ter jo priključilo obstoječi kamniški progi nekje pri Domžalah. Ne nasprotujem tej varijanti le zato, ker je daljša in dražja, pač pa je zategadelj, ker nikdar in na noben način ne pripustim, da bi se procvitajoče se zdravilišče Kamnik pri gradnji nove povezavalne železnice pustilo ob strani.

Potrebno pa bo itak, da se tudi deželni zbor kranjski bavi s to zadevo in jo odloči tako, da bo čim bolj koristna, ko bo izpeljana.

Seveda ideja o železniški povezavi Kamnika s Savinjsko dolino ni bila nikoli ureničena. Vse je ostalo le pri pobožnih željah in navdušenih govorih. Saj celo kamniške železnice, vsaj za osebni promet, ni več...

V posebnem podlistku »Prigodbe nekdanjih časov« piše Matija Bobnar o dogodkih — zanimivih za Gorenjce — iz začetka 18. stoletja. Pa poslušajmo nekaj »novic« iz onih dni:

Leta 1734 se je pričelo z izdajanjem nove cerkve v Smartnem pri Kranju. Bil je to 29. marec. Vsak dan je delato pri stavbi božjega hrama po osem do dvanajst ljudi. To delavo so delavci zaslužili z izdajanjem nove cerkve 1077 rajniškov. Leta 1735 so nadaljevali z

izdajanjem. To leto so kot gradivo uporabljali največ kamen lankovec (Tufstein). Nekaj voz so ga pripeljali celo iz Spitaliča na Štajerskem. Vse delo je tega leta veljalo 12000 rajniškov ali 1020 goldinarjev po novem.

Leta 1736 je bila vojska med našim cesarjem in Turkom nesrečna za nas. Cesar je izgubil velik del Srbije, Turki so premagali trdnjavo Beli grad in jo razrušili.

Leta 1749 ni bilo srečno leto. Dne 23. marca je v Komendi treščilo v zvonik in ga razdajalo. Strela je tedaj ubila tri ljudi. — Dne 20. avgusta je pogorel Kranj, vse cerkve in mesto, le nekaj hiš pri mostu čez Savo je ostalo. Kacih 26 ljudi je bilo žrtev strašnega požara. Bežali so namreč v kleti, kjer so bili zadušeni od soparja.

Dnevne novice onih dni pred sedemdesetimi leti pa so bile take-le:

Srbsko prestolonasledstvo. Listi pišejo, da je doginano, da kralj Aleksander ne dobi potomca, vsled tega je tudi rod Obrenovičev izključen od prestolonasledstva. Srbski narod bo moral torej po odstopu sedanjega kralja voliti novega.

Vojna v Južni Afriki. Angležem huda prede. V zadnjem času so Buri odšli kot mnogovalci iz več manjših bitek. Angleške izgube so vedno večje kot se poroča in sedanji položaj je za zatiralce svobodoljubnih Burov vedno neprijetnejši. Vrhovni poveljnik angleške armade namerava predlagati, da se čimprej sklene premirje. To gotovo ni dobro znamenje za angleško ošabnost.

Mestna kopel v Kranju je odprta občinstvu v uporabo. Sezijske karte se dobe v občinski pisarni. Dame se kopeljejo lahko razun v kabinah, zanje določenih, tudi v javni kopeli vsak dan od dveh do štirih popoldne izvzemši nedelje in praznike.

Umrta je v Ljubljani dne 1. t. m. slovenska pisateljica gospa Pavlina Pakjova v starosti 47 let. Lahka ji zemljica!

25 let zapra v sobi. Neka francoska mati je v sporazumu s sinom zaprla svojo hčer v sobo in jo tam imela zaklenjeno celih 25 let. To pa zato, ker se je hotelo dekle omožiti in je zahtevalo doto. Zdaj so zblaznelo revico rešili, okrutno mater in njeno ga nič boljšega sina pa vtaknili pod ključ.

C. Z.

Mladi umetniki v mestu pod Lubnikom

V soboto zjutraj je Skofja Loka navsezgodaj zaživela in se kar naenkrat pomladila. 340 mladih slikarjev iz mnogih krajev Jugoslavije se je razkropilo po mestu, domači pionirji pa so preoblečeni v miličnike-prometnike le še popestrili podobo Skofje Loke. Kaj kmalu je imel vsak svoj motiv in začel delati. Pri delu jih ni zmotila niti vroča popoldanska pripeka. Okrog druge ure popoldne sem se sprehodil po mestu in pri delu opazoval skupine mladih umetnikov. Najbolj pridni so takrat delali že drugo sliko. Seveda sem se najprej napotil v informacijsko pisarno. Iskal sem dušo kolonije — predsednika odbora Lojzeta Malovrha. Ni ga bilo. Tisti dan in še nekaj dni prej je imel s pripravami polne roke dela.

Spet sem se napotil po mestu. Na koncu Mestnega trga pri občini sem zavil po klanecu navzdol. V sencih pod zelenimi kostanjmi sem zmotil tri mlade fante, ki so se sklanjali nad papir in vneto slikali.

»Iz Izole smo,« mi je povedal učenec osmega razreda Miran Zlogar. V skupinici sta bila še Boris Benčič in Denis Krambf. Miran je v škofjeloški koloniji že tretjič, ostala dva pa prvič. Denis in Boris sta kar slikala, najstarejši Miran pa je v imenu vseh odgovarjal. »Skofja Loka je zame eno najlepših mest in ima za slikanje ogromno motivov. Ljudje so izredno prijazni, še najbolj vseh pa mi je to, da 'firbeč' niso vsiljivi in nihče ne daje opazk. Imel bi le dve pripombi. Dobro bi bilo, da bi kolonija postala mednarodna in da bi udeleženci kolonije stanovali skupaj in se ob večerih med sabo lahko spoznali in pogovorili. Vem pa, da je to le težko izvedljivo. Žal mi je, da je zaradi zaključka šolanja to moja zadnja kolonija, v Skofjo Loko pa se bom še vedno rad vrnil. Slikati sem začel že v vrtcu in se zdaj nameravam vpisati na šolo za oblikovanje.« Tudi Denis in Boris sta ob slovesu pritrtila, da se bosta prihodnje leto kolonije še prav rada udeležila.

Poslovil sem se od prijaznih Izolčanov in šel iskat nove »žrtve«. Pred stavbo občine sem srečal znanca, ki se na slikarstvo precej bolje spozna kot jaz. Svetoval mi je, naj obiščem mladega umetnika, ki menda izredno dobro slika na mostu čez Soro ob tovarni Sešir. Upošteval sem nasvet in čez nekaj minut že opazil mladega slikarja na mostu. Damjan Luin iz Pirana je v škofjeloški koloniji prvič. Že prej na je bil na podobni koloniji v Piranu. »Motiv, ki sem ga izbral — ozko strugo Sore proti kapucinskemu mostu — se mi je zdel najboljši popoln. Lahko pa bi tu našel še veliko krasnih motivov. Res, sonce močno pripeka, a tu ob Sori pihlja lahen veter in je kar prijetno.« Medtem ko je slikal, mi je še povedal, da je slikanje njegovo največje veselje, vpisal pa se bo na srednjo tehnično šolo.

Nedaleč od Damjana sta slikala še dva Pirančana. Enega od njih je opazoval pionir

-prometnik iz Skofje Loke. »Zelo natančno dela,« mi je pojasnil mali Ločan. »Tudi jaz bi slikal v koloniji, ampak nekdo pa mora biti tudi prometnik.«

Cez slabo uro je bil v gledališču na Spodnjem trgu za udeležence kolonije koncert gimnazijskega pevskega zbora. Pred začetkom koncerta sem se zapletel v pogovor z dvema mentorjema. Rafko Trpin iz Cerknega in Milan Truškovec iz Idrije sta pohvalila izredno organizacijo in izrazila željo, naj bi kolonija ostala v teh merilih. Milan je bil še posebno presenečen nad odnosom domačinov in vidilnih občinskih mož do pionirjev. To je vse tako spontano. Sploh se ne kaže, da se pogovarjaš s kakim funkcionarjem. Vesel si, ko vidiš šoferja kamiona, da se za kratek čas ustavi in si ogleda mojstrovine pionirjev. Otroci so se zblížali in so prav tako navdušeni. Vse pohvale vredno je, da se lahko tu srečamo mentorji in se pogovorimo. Po pravici povedano mi razne ceremonije niso všeč in prav zato smo bili v drugih kolonijah razočarani, v Skofji Loki pa sem že tretjič in nimam pripomb.« Oba sta se še strinjala, da bi prihodnje leto morda pripravili kak krajši izlet.

Se posebno me je zanimalo počutje udeležencev iz drugih republik. Med promenadnim koncertom sem na Mestnem trgu pred Homanom srečal skupino iz Novega Sada. Mentorica Persida Maluckov in vsi trije pionirji so v Sloveniji prvič. »Slikali smo v tej okolici in še preverjamo, kako smo napravili,« mi je povedala Persida. »Srečanje s Skofjo Loko in gostitelji bo vsem ostalo v najlepšem spominu in radi bomo še prišli.«

Po končanem koncertu so pod noč pionirji odšli k svojim gostiteljem. Dva pionirja iz Murske Sobote bi bila na vsak način rada stanovala skupaj. Eden izmed njiju je bil dodeljen na večjo kmetijo pri Stari Loki. Ko je gospodinja prišla po pionirja in videla, da se držita za roko kot dva nerazdružljiva prijatelja in ne želita narazen, je dejala: »Kar oba naj gresta z menoj. Za oba bo dovolj prostora.« Doma sta goste že čakala sin-gostitelj in gospo-

dar, ki sta mladima meščanoma takoj pokazala živino in kmetijo. Med tem časom je gospodinja pripravila okrepčilo. Ko sta popila sveže mleko in zagledala kmečko hrano, jima je obraz kar zažarel. Domov sta se vračala zadovoljna in s številnimi doživetji.

Po končanem delu kolonije in odprtju razstave v galeriji na loškem gradu sem se pogovarjal s predsednikom odbora Male Groharjeve slikarske kolonije Lojzeto Malovrhom. »Mislim, da je kolonija letos izredno uspeša, kar so potrdili tudi številni udeleženci. Odločili smo se že, da bomo prihodnje leto kolonijo razširili na vse večje kraje v občini in bo pestrost motivov še večja. Likovniki Jugoslavije so tudi pooblastili odbor kolonije, da postudeje pri sestavljanju novih učnih načrtov, naj bi zaradi preobremenjenosti učencev ne krčili ur vzgojnih predmetov, ampak le strokovnih, ki učence res obremenjujejo. Zaradi izredne dovršenosti nekaterih del so nekateri tudi predlagali, da bi ta dela reproducirali in izdelali razglednice, prihodnje leto pa posneli še film o koloniji. Se nekaj se je pokazalo. Ob promenadnem koncertu so bili dohodni za avtomobile v mesto zaprti. Predlog odbora je, naj bi čimprej uredili parkirne prostore za avtomobile zunaj mesta, da bo Skofja Loka res zaživela turistično.«

Pionirji slikarji so se iz Skofje Loke že vrnili na svoje domove. Po pripovedovanju so odnesli s seboj kar najlepše vtise. Eno leto bodo spet romala pisma med pionirji iz Skofje Loke in drugih krajev. Mnogi se bodo prihodnje leto spet srečali. Ločanom pa bo ostala v spominu letošnja kolonija nekaj časa še razstava, ki bo odprta do 28. junija vsak dan.

J. Govekar

Gorenjska predilnica SKOFJA LOKA

razpisuje delovno mesto

IZMENOVOODJE v bombažni predilnici

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

dokončana srednja tekstilna šola, predilski oddelek; 3 leta ustrezne prakse ali VK delavec strojne stroke in 3 leta ustrezne prakse.

Prijave sprejema kadrovskega oddelka Gorenjske predilnice 8 dni po objavi v časopisu.

mali oglasi

PRODAM

Poceni prodam ŠIVALNI in PLETILNI STROJ. Kironja, Nazorjeva 1, Kranj 2933

Prodaj dva PRASICKA, težka po 35 kg. Praše 22, Kranj 2950

Ugodno prodaj še malo rabljen DIVAN in skoraj nov FEN za sušenje las. Božnar, Moškrič 4, Skofja Loka 2951

Prodaj težko KRAVO pred tretjo telitvijo. Pristov, Mvkuž 27, Zg. Gorje 2952

Prodaj SPIROVCE, PUNTE in BANKINE. Aleš Peter, Preddvor 102 2953

VALILNICA v NAKLEM pri Kranju razprodaja do 20. junija eno leto stare KOSI za zakol po 15 din, za nadaljnjo rejo po 20 din 2954

Prodaj APNO v vrečah. ZUPIN, Britof 33, Kranj 2955

ENODNEVNE PISCANCE vsako sredo, sveža JAJCA pa tudi v sobotah prodaja VALILNICA NAKLO 2956

Prodaj večjo količino KAMENJA za betoniranje. Tupaliče 43, Preddvor 2957

Prodaj stoječe SENO. Letence 11, Golnik 2958

Prodaj BETONSKO ZELEZO. Lavrič, Cesta kokrškega odreda 16, Kranj 2959

Prodaj staro OSTRESJE, STRESNO OPEKO »špičak« in LETVE. Skokova 9, Kranj, Stražišče 2960

Prodaj BETONSKO ZELEZO, premera 6 mm. Cesta kokrškega odreda 1, Kranj 2961

Prodaj dobro ohranjeno kompletno SPALNICO, jesenov furnir. Naslov v oglasnem oddelku 2962

Prodaj MOTORNO KOSILNICO alpina in VESPO GS, letnik 1960. Slibar, Zg. Dobrava 13, Kamna gorica 2963

Prodaj SADIKE velikocvetnih KRIZANTEM. Pot na Jošta 9, Kranj 2978

Prodaj DNEVNO SOBO, malo rabljeno. Naslov v oglasnem oddelku 2979

MOTORNIA VOZILA

Prodaj MOPED T-12. Tomazin Jože, Naklo 84 2963

Prodaj FIAT 600 po generalni in dva dvosedežna MOPEDA. Naslov v oglasnem oddelku 2964

Prodaj FIAT 750 in 80-basno HARMONIKO. Sorlijeva 31, stanovanje 2, Kranj 2965

Prodaj TOVORNI AVTO TAM. Zagar Albin, Cesta talcev 21, Kranj 2966

Prodaj AVTO scepel kiper. Cerklje 21 2967

Prodaj FIAT 750, letnik 1966 in VESPO GS, letnik 1958, vse v voznem stanju. Markič Rihard, Bistrica 15, Tržič 2968

Prodaj zidano GARAZO za Pekarno v Kranju. Ponudbe poslati pod »Gotovina — dogovor« 2969

Prodaj FIAT 750, letnik 1969, prevoženih 35.000 km. Telefon 71-393 Tržič od 7. do 9. ure 2970

Prodaj dobro ohranjeno VW 1200, letnik 1959. Kmetijska zadruga Gorenja vas 2971

STANOVANJA

Iščem enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »Delavska« 2972

Oddam opremljeno SOBO proti enoletnemu predplačilu. Modrijan Zdravko, Smledniška 35, Kranj 2973

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim izučenega ali priučenega STEKLARJA in VAJENCA. Steklarstvo SAJEVIC Andrej, Radovljica, Linhartov trg 17. Informacije na Jesenicah, Prešernova 41 2976

V VARSTVO sprejemem otroka starega od enega do treh let. Sprejem tudi ročno delo na dom, samo kvačkarnje. Pečnik, Tomšičeva 23, Kranj 2974

Takoj zaposlim MIZARSKEGA POMOČNIKA, vzamem tudi VAJENCA ali FANTA za priučitev. Za stanovanje in hrano preskrbljeno. MIRKO GORJUP, Log 18, Kranjska gora 2975

OSTALO

Oddam v GRADNJO enostanovanjsko HISO. Naslov v oglasnem oddelku 2976

Ansambel VESELI TRGOVCI vabi k sodelovanju BOBNARJA. Janežič Vinko, Spodnji Brniki 29 2977

IZGUBLJENO

V ponedeljek zvečer izgubljeno AKTOVKO od Virmaš do Kranja vrnite Kajzerju, Staneta Rozmana 9, Kranj 2980

Kranj CENTER

9. junija premiera amer. barv. CS filma MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 16., 18. in 20. uri

10. junija amer. barv. CS film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 16., 18. in 20. uri

11. junija amer. barv. film KONJE STRELJAJO, MARNE? ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

9. junija amer. barv. film PIZAMA ZA DVA ob 16., 18. in 20. uri

10. junija amer. barvni CS film OPERACIJA GROM ob 16., 18. in 20. uri

11. junija amer. film NEKATERI SO ZA VROČE ob 16. uri, amer. barv. CS film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

9. junija amer. barvni film SINOVI MUSKETIRJEV ob 18. in 20. uri

10. junija amer. barvni film SINOVI MUSKETIRJEV ob 18. in 20. uri

11. junija premiera franc. barv. CS filma TETOVIRAN ob 18. in 20. uri

Tržič

10. junija premiera franc. barv. CS filma ARIZONA KOLT — MASCEVALEC ob 18. in 20. uri

11. junija franc. barv. CS film ARIZONA KOLT — MASCEVALEC ob 18. in 20. uri

Radovljica

9. junija špansko-italijanski barvni film SIERRA NEVADA ob 18. uri, italij. barvni film KAKO, KDAJ IN S KOM? ob 20. uri

10. junija špansko-italijanski barvni film SIERRA NEVADA ob 20. uri

11. junija japonski barvni film ALARM V VESOLJU ob 20. uri

Železniki OBZORJE

9. junija amer. barvni film M. A. S. H. ob 20. uri

11. junija franc. barv. film CAS ZA ŽIVLJENJE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

9. junija franc. barvni film CAS ZA ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri

10. junija amer. barvni film KRALJEVSKE SANJE ob 20. uri

11. junija amer. barvni film KRALJEVSKE SANJE ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

9. junija amer. barvni film DREVO SPOZNANJA ob 17. in 19. uri

10. junija amer. barvni CS film PROFESIONALCI ob 17. in 19. uri

11. junija italij.-franc. barv. film KOT SOVA PODNEVI ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVZ

9. junija amer. barvni CS film PROFESIONALCI ob 18. in 20. uri

10. junija amer. barvni film DIABOLIK ob 18. in 20. uri

11. junija amer. barv. film DIABOLIK ob 18. in 20. uri

Dovje Mojstrana

9. junija amer. barvni film BEZI CLOVEK

Javornik DELAVSKI DOM

9. junija amer. barvni film DIABOLIK ob 19. uri

Kranjska gora

10. junija amer. barvni film DREVO SPOZNANJA

Cevljarna RATITOVEC Železniki

razpisuje prosta delovna mesta

POMOŽNIH DELAVCEV IN DELAVK

v montaži in šivalnicah.

Osebnih dohodek v skladu s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanj podjetje nima, prevoz pa je plačan nad polovico do relacij Skofja Loka — Sorica.

Vabimo interese, da se zglasijo v upravi podjetja ali pismeno do 30. 6. 1971.

ZP TRANSTURIST

Skofja Loka

obvešča cenjene potnike o spremembah voznega reda:

RATEČE PLANICA—LJUBLJANA
KRANJSKA GORA—LJUBLJANA
CESNICA—LJUBLJANA
BOHINJ—LJUBLJANA

odhod ob 12.05 po avtocesti
odhod ob 18.05 po avtocesti
odhod ob 15.30 po avtocesti
odhod ob 15.15, 17.30, 18.00 SoNP, 18.30
(vsi po avtocesti)

Na progi Radovljica—Kranj (po stari cesti) so vpeljane nove voznje, in sicer:

iz RADOVLJICE
iz KRANJA

ob 8.30, 11.30, 16.30, 18.35
ob 7.25 ob del., 10.30, 12.25, 20.10

Obenem vam sporočamo, da začnejo obratovati naslednje sezonske proge:

12. 6. 1971: BLEDE—PIRAN (odh. 5.05, povr. 15.30)
20. 6. 1971: LJUBLJANA—VRŠIČ—BOVEC (odh. 6.30, povr. 14.45)
20. 6. 1971: LJUBLJANA—SORICA—BOHINJ (odh. 7.00, povr. 18.05)

V vseh naših poslovalnicah so na voljo novi vozni redi. Želimo vam prijetno in varno vožnjo.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročniška letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

nesreče

TOVORNJAK POD CESTO

V petek, 4. junija, popoldne je na cesti Bled—Bohinj voznik tovornjaka s prikolico Atanasov Krum iz Makedonije približno 200 metrov pred kasarno JLA v Bohinjski Beli srečal neznan osebni avtomobil tuje registracije. Zaradi neprimerne hitrosti ga je na ostrem levem ovinku zaneslo 18 metrov pod cesto. Voznik je bil lažje ranjen, na vozilu, na katerem so bile naložene opažne plošče, pa je bilo okrog 100.000 dinarjev škode.

OTROK SKOČIL PRED AVTO

V soboto, 5. junija, ob pol enih popoldne je peljal po Gorenjski cesti v Lescah proti Radovljici voznik osebnega avtomobila Jože Peternej iz Srednje Dobrave. Pred semaforjem v Lescah mu je nenadoma z desne strani skočil pred avto 8-letni Branko Justin iz Hlebc. Otrok je bil huje ranjen in so ga prepeljali v Jeseniško bolnico. Škoda na vozilu je bila minimalna.

SPET NEPRIMERNA HITROST

V ponedeljek zjutraj ob enih se je pripetila na cesti četrtega reda v Palovičah pri Trziču hujša prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Mirko Razingar iz Palovč je peljal iz Begunj proti Trziču. V Palovičah je na klancu zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s ceste in se nekajkrat prevrnil. Bil je hudo ranjen, materialna škoda na vozilu pa znaša približno 6000 dinarjev.

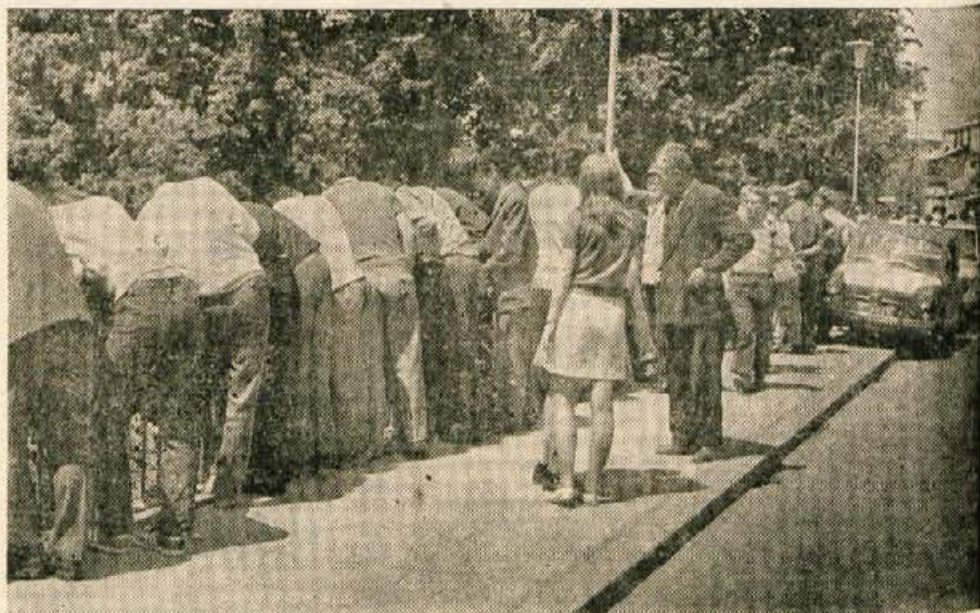
VINJENOST

V nedeljo, 6. junija, nekaj pred deseto uro zvečer, je peljal skozi Moste proti Radovljici voznik osebnega avtomobila Christian Sagernik iz Borovelj. V Mostah pri Žirovnici je prehitel pešca, ki je šel vinjen po sredini desnega prometnega pasu. Voznik ga je zbil po cesti, pri čemer je bil pešec ranjen. Prepeljali so ga v Jeseniško bolnico. -Jk

Požar v Praprotni polici

V ponedeljek, 7. junija, ob pol treh popoldne, je med vihto treščilo v gospodarsko poslopje Andreja KERNA iz Praprotnice. Poslopje je popolnoma pogorelo. Kern je

imel v poslojpu 5 ton cimenta, slamoreznic, čistilec žita, tri pluge, nekaj krme, tri kurbike smrekovih desk in drugo kmečko orodje. Škoda znaša 100.000 dinarjev. -Jk

Nesreča: kot da so vsi pripravljeni pomagati. Zal je pomoč prepozna, z radovednostjo pa da kaj malo pomagati. — Foto: F. Perdan

Vlom v Zg. Luši

V nedeljo ponoči je neznan storilec vlomil v zgradbo spodnje postaje žičnice na Stari vrh v Zgornji Luši. Neznanec je odlomil varovalno ročico od sedeža sedežnice in z njo razbil steklo v oknu bifeja, od koder je odnesel nekaj vina, konjaka in vinjaka. Razbil je tudi okno komandnega prostora, kjer je odprl omarico prve pomoči in pisalno mizo, razen tega pa je pri interni telefonski slušalki odvil govorni mikrofona in prerezal zaponko žičnikarjeve potovalke, vendar po prvih ugotovitvah ni odnesel ničesar. -Jk

Eksplodizija v kopalnici

V nedeljo, nekaj minut po dvanajsti uri, je prišlo do eksplozije v kopalnici Olge Selič iz Kranja. V kopalnici je bil vključen pralni stroj, pol metra od stroja pa je Seličeva v lekarniškem bencinu prala umazano perilo. Okno kopalnice je bilo zaprto. Zaradi iskrenja kolek-

torja pri pralnem stroju in gostih bencinskih hlapov je prišlo do eksplozije. V tem trenutku je bil v kopalnici tudi Marjan Lah iz Kranja. Seličeva je dobila opekline druge stopnje, Lah pa le lažje opekline. Povzročena škoda znaša 5000 dinarjev. -Jk

Navdušen nad izletom

Le dva dni po izletu nam je že postal pismo naš naročnik Jožef Grilo s Trate pri Cerkljah. Takole piše: »Cutim se dolžnega, da se zahvalim vsem, ki so sodelovali pri organizaciji izleta v Logarsko dolino. Zahvala gre Glasu, ki organizira take izlete, vsem njegovim uslužbencem, ki so nam delali družbo na izletu in skrbeli za kratek čas. Posebej se moram zahvaliti g. Zorc za vsa pojasnila o kra-

jih skozi katera smo potovali. Obenem se zahvaljujem tudi naročnikom, ki so nas izžrebali. Zahvala gre tudi obema šoferjema. Pohvaliti moram tudi vse, ki so skrbeli za našo malico, kosilo in dobro kapljico. Ne smem pozabiti tudi tovarne Polzela, kjer so nam razkazali obrate in nas še obdarili. Se enkrat vsem lepa hvala, vsem sopotnikom za hvala za družbo.»

Potrni od žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla naša ljubljena

Saša Antonijević

roj. Majdič

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 9. junija, ob 17. uri na pokopališču v Kranju. Do pogreba leži na žalah v Kranju.

sin Vladimir, vnuk Milisav, snaha Milica, sestra Vera, Mira, Zora, Ema, Leja, rodbine: Antonijević, Majdič, Gros, Aranicki in Lončarić

Vrnjačka Banja, Kranj, 7. junija 1971

Zahvala

Ob tragični izgubi naše drage hčerke in sestre

Fanči Kejžar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti ter zasuli njen prerani grob s cvetjem. Posebno se zahvaljujemo g. župniku, šenčurkim pevcem, njenim sošolkam in sošolcem za lepe poslovljne besede ter kolektivu Central Kranj za venec. Lepa hvala tudi učiteljskemu zboru. Vsem skupaj še enkrat iskrena zahvala, ker ste nam stali ob strani v teh najtežjih trenutkih.

Mamica, ati in sestra z družino

Šenčur, 6. junija 1971

Elektro Kranj

Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta

1. saldakontista
2. fakturista storitev
3. blagajnika

Zaposlitev je za določen čas za dobo 8 mesecev s polnim delovnim časom.

Pogoji: pod 1. in 2.: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali nižja strokovna izobrazba z večletnimi delovnimi izkušnjami na takem ali podobnem delovnem mestu;

pod 3.: nižja strokovna izobrazba z nekajletno prakso na delovnem mestu blagajnika.

Nastop službe pod 1. in 2. je možen takoj, pod 3. pa 1. julija. Prošnje sprejema splošna služba podjetja do 15. 6. 1971, ki daje tudi podrobnejše informacije. Osebni dohodek po Pravilniku o OD.

Za jugoslovanski rokometni pokal

Kranjska gora in Šešir presenetila

V četrtfinalnih srečanjih področnega tekmovanja za jugoslovanski rokometni pokal smo bili priča dveh presenetljivih rezultatov. Roko-

metaši škofjeloškega Šeširja so v lepi in dinamični igri premagali conskega ligaša ekipo Križev, medtem ko je Kranjska gora na domačem

igrišču v dveh podaljških odpravila prvo moštvo Kranja. V tretji tekmi pa so Dupljanci v Preddvoru brez težav katastrofalno porazili domačo vrsto.

Rezultati: Kranjska gora : Kranj 20:19 (16:16, 17:17), Šešir : Križe 21:13, Preddvor : Duplje 13:35.

V nedeljski polfinalni tekmi se bosta v Martuljku pomerili Kranjska gora : Šešir. Zmagovalec srečanja bo v finalu nastopil proti ekipi Dupelj.

-dh

Triglav : Gillette 93 : 107

Pred rekordnim številom gledalcev, več kot tisoč, je bila v nedeljo popoldne odigrana na kranjskem stadionu mednarodna košarkarska tekma. Domači Triglav, okrepljen z igralcema Olimpije Zorgo in Bassinom je nastopil proti profesionalni ameriški ekipi znanega trenerja Mc Gregorja. Odlični Amerikanci so s svojo igro izredno navdušili številne ljubitelje košarke, ki so tako številno napolnili kranjsko igrišče kot do-

slej še nikdar. Domači Triglav je nudil profesionalcem močan odpor, kljub vsemu pa je bila zmaga skozi vso igro na strani ekipe Gillette. Nedeljska tekma je bila nedvomno veliko doživetje in praznik za ljubitelje košarke v Kranju.

Za ekipo Triglava so igrali: Bassin 28, Lampret 4, Čadež 6, Zorga 28, Torcar 10, Mavrič 4, Rus 12, Polšak 1. Tekmo sta sodila S. Oblak (Ljubljana) in Rus (Kranj). J. J.

Ribnikar drugi

Kolesarski klub Kranj je v nedeljo organiziral odprto prvenstvo Gorenjske, na katerem so nastopili poleg kolesarjev Kranja in Bleda še številni tekmovalci iz ostalih slovenskih klubov. Članj so vozili na 75 km dolgi progi od Kranja do Jezerskega vrha in nazaj, mladinci iz Kranja do

Jezerskega in nazaj (65 km) in turisti na progi Kranj-Kokra in nazaj (43 km). V članski konkurenci je zmagal ljubljčan Vidmar, odlično pa sta se uvrstila Kranjčana Janez Ribnikar in Matjaž Smolkovič. Med mladinci se je z Gorenjske najbolje uvrstil Tone Nosan, ki je bil tretji. Organizacija prireditve je bila zelo dobra.

REZULTATI — ČLANI: 1. Vidmar (Odrad) 2,00, 2. Ribnikar 2,05, 3. Smolkovič (oba Kranj) 2,06, 4. Valenčič (Rog) 2,07, 5. Denko (Bled) 2,10, 6. Nučič (Bled) 2,10; **MLADINCI:** 1. Sivec (Rog) 1,31, 2. Bobek (Rog) 1,32, 3. Nosan (Kranj) 1,38, 4. Rakuš (Bled) 1,38, 5. Peklaj (Odrad) 1,38... 8. Golenko (Kranj), 10. M. Knaflič (Bled) itd.; **TURISTI:** 1. Avsec (Rog), 1,10, 2. M. Ložar (Dol) 1,10, 3. Trkov (Rog) 1,10, 4. Knafelj (Odrad) 1,13, 5. Demšar (Kranj) 1,15 itd. J. Javornik

Uspelo gostovanje v Zagrebu

Na tradicionalnem atletskem tekmovanju za memorial Borisa Hanžekovića je letos v Zagrebu štartalo nad 150 atletov iz osmih evropskih držav ter Kube. V močni mednarodni konkurenci so nastopili tudi zastopniki kranjskega Triglava. Milek je s svojimi skoki v daljavo dokazal, da se vrača v staro formo, saj je ponovno preskočil daljavo nad 7 m. Dobro se je odrezal tudi mladinski državni reprezentant Iztok Kavčič ter mladinec Vegnuti, ki je v teku na 1000 m za mladince zasedel četrto mesto.

D. Zumer

Veslaške drobtine

Pridni veslaški delavci na Bledu se že nekaj časa marljivo pripravljajo za organizacijo mladinskega svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo konec julija na Bledu. Organizator bo imel največ dela s postavitvijo štartnih mest, kajti mladinska proga je za približno 500 m krajša kot je za člane.

Prijave na nastop je deslet poslalo že deset držav, med njimi tudi Japonska. Pokrovitelj prireditve bo predsednik Tito. Generalka za svetovno prvenstvo bo državno prvenstvo, ki bo od 2. do 4. julija na Bledu.

Do konca julija bo Bled dobil novo podobo. Uredili bodo namreč vse, kar je potrebno za tako pomembno tekmovanje. S švicarsko tovarno ur Longines so se organizatorji dogovorili, da bodo le-ti merili čase na cilju. Za popravilo čolnov pa bo skrbel italijanska tvrdka Donaricon.

M. Hudovernik

V soboto je bilo v Kranju zadnje atletsko kvalifikacijsko tekmovanje za republiški finale, in sicer za mlajše mladince in mladinke. Nastopilo je več kot 130 mladih atletin in atletov. Organizator AK Triglav je prireditev zelo dobro izvedel, najboljšo pa tudi nagradil. Kot gostje so nastopili tudi mladinci SLC iz Celovca. Po končanem tekmovanju je organizator predvajal več filmov iz življenja in dela AK Triglava.

Rezultati — mladinci: hoja 33:15,2, 2. Bojan Tomazin 34:59,0; daljina: 1. Darko Prezelj 563, 2. V. Seč 547; kopje: 1. W. Gurker (Celovec) 43,04 3. Franc Lotrič 36,16; 110 m ovire: 1. W. Gurker 18,1, 2. Srečko Miholinc 22,1; kroglja: 1. Gurker 13,00, 2. Milan Rot 11,97; 100 m: 1. Gurker 12,3, 2. Lado Safranevski 12,8; kladivo: 1. Franc Lotrič 24,52, 3. Gurker 24,51; 1000 m: 1. Wolimanne (Celovec) 2:44,6, 2. Bogo Mlinar 2:46,9; višina: 1. Gurker 15, 2. Darko Prezelj 165; disk: 1. Gurker 36,66, 2.

Nogomet Končano tekmovanje v sorški ligi

Pred dnevi je bilo končano tekmovanje v sorški nogometni ligi. Premočno je prvo mesto zasedla ekipa Tabor 69 iz Vižmarij. Preseneča nekoliko slaba uvrstitev Kondorja. Končni vrstni red: 1. Tabor 69 17, 2. Zbilje 12, 3. Sava B 10, 4. Vodice 10, 5. Kondor 10, 6. Lubnik 9, 7. Reteče 9, 8. Senica 6, 9. Tabor 69 B 5, 10. Medvode B 2.

V pionirski ligi je po štirih odigranih kolid sorške lige v vodstvu ekipa OS Stane Rozman iz Sentvida.

J. Starman

Igor Grošelj 40,1, 2. Milan Stoper 41,1.

Mladinke: 100 m: 1. Irena Brezar 13,7, 2. Vlasta Murovec 14,0, 60 m: 1. Irena Brezar 8,7, 2. Vlasta Murovec 8,9; 400 m: 1. Vlasta Murovec 1:05,7, 2. Nada Grubin 1:06,7; daljina: 1. Mira Pogačnik 448,

2. Majda Mlakar 356; kopje: 1. Anj Kurnik 27,60, 2. Helena Zupanc 23,49; kroglja: 1. Helena Zupanc 10,28, 2. Anj Kurnik 10,01; višina: 1. Renata Hrnčič 135, 2. Jelena Jovanovič 130.

D. Zumer

OD NEDELJE DO NEDELJE

NOGOMET — Kranjski Triglav je to nedeljo spet ostal praznih rok. Na gostovanju v Ptujju jih je visoko premagala domača Drava. Oba gorenjska predstavnika LTH in Tržič sta tokrat na domačem terenu z bero treh točk zadovoljila svoje privrženice. LTH je odpravil Piran, Tržičani pa so igrali neodločeno s Koprom.

Rezultati: Drava : Triglav 4:1 (2:0), LTH : Piran 3:1 (0:0), Tržič : Koper 1:1 (1:1).

Pari prihodnjega kola: Aluminij : Triglav, Usnjar : Tržič, Adria : LTH.

KOŠARKA — Gorenjski košarkarji v SKL — moški so takrat iztržili le dve točki. Triglav je v podaljšku le s košem prednosti v Mariboru odpravil domačine. Jeseničani so v Ljubljani izgubili z Ježico, medtem ko je škofjeloški Kroj na domačem igrišču tokrat moral priznati premoč prvemu na lestvici — ljubljanski Iliriji. V ženski ligi pa so škofjeločanke premagale ekipo Ilirije, tekma Ježice : Jesenice pa je bila preložena.

Rezultati: Maribor : Triglav 74:75 (69:69, 32:33), Kroj : Ilirija 72:88 (35:43), Ježica : Jesenice 91:68 (40:26); ženske: Kroj : Ilirija 60:51 (24:21).

Pari prihodnjega kola — moški: Triglav : Ježica, Radenska : Kroj, Jesenice : Vrhnika; ženske: Litija : Kroj, Jesenice : Logatec.

ROKOMET — Tudi v predzadnjem kolu tržiški rokometarji niso uspeli. Kljub vodstvu so iz Ribnice odšli poraženi. V ženski ligi je Alples doma izgubil s Slovanom, Olimpija pa je katastrofalno premagala Kranjsko goro.

Rezultati: Ribnica : Tržič 21:17 (9:8); ženske: Alples : Slovan 9:14 (4:7), Kranjska gora : Olimpija 3:20 (2:11).

Pari zadnjega kola: Tržič : Polet, Piran : Alples, Slovan : Kranjska gora.

ODBOJKA — V drugi zvezni odbojgarski ligi — zahod so to nedeljo zaključili s tekmovanjem. Jeseničani so pod Mežakljo premagali zeniškega Metalca in tako v končni uvrstitvi zasedli osmo mesto.

V moški republiški ligi je jeseniški Kovinar brez težav odpravil Ljubljano, Kamničani pa Gorenje. V ženski ligi pa so Celjanke odpravile Jeseničanke.

Rezultati — moški: Jesenice : Metalac 3:1, Ljubljana : Kovinar 0:3, Kamnik : Gorenje 3:1.

Pari prihodnjega kola: Kovinar : Kamnik, Jesenice : Sever.

KARTING — V peti dirki za državno prvenstvo v Domžalah je v razredu članov do 100 ccm spet zmagal Blejčan Globevnik.

-dh

AVTO-MOTO DRUŠTVO Kranj

obvešča vse ljubitelje motorstva, da bo druga speedway dirka z mopedi za

ODPRTO PRVENSTVO KRANJA

v soboto, 12. junija, ob 16. uri na dirkališču v Stražišču.

Vabimo vas, da si ogledate to zanimivo prireditev, ki je že druga v tej sezoni.

VSTOP PROST.

1 vprašanje 3 odgovori

V Stari Fužini je danes okrog sedem vodovodov. Nekako pred desetimi leti so prebivalci zaježili reko Mostnico in tako za nekaj let rešili problem pomanjkanja vode. Odkar pa se je v Stari Fužini začel razvijati turizem, mnogi želijo, da bi bil čimprej zgrajen nov vodovod. Zvedeli pa smo, da vsi le niso takega mnenja. Ker bo glavni vod kmalu gotov in so že gotovi načrti za vodovodno omrežje in prikljuke v vasi, se bodo morali prebivalci čimprej odločiti. Skušali smo izvedeti, kaj mislijo o novem vodovodu, zato smo tri poprašali o njem.

čiti nanj. Tako bo tudi najbolj pametno. Če se že gremo turizem, potem je razumljivo, da se je treba oskrbeti z dovolj zdrave oziroma dobre vode.»

ALOJZ PEKOVEC, kmetovalec iz Stare Fužine:

»Kaj menim o vodovodu? Ja, mislim, da je vode v Bohinju dovolj, samo nekateri pravijo, da je grda. Menda so v zajetju Mostnice, ki je speljana po ceveh v hiše, našli že razpadajočega srnjaka. Po moje bi bilo najbolj prav, da bi čimprej v vasi vsaka hiša dobila nov vodovod oziroma priključek nanj. Tako vsaj ne bomo v skrbeh, kdaj bo vode zmanjkalo, ali pa da v zajetje ne bo kaj padlo. Odkar so mnogi v Stari Fužini začeli urejati turistične sobe, pa vode sploh ne bomo mogli pogrešati.«

CILKA HODNIK, upokojenka iz Stare Fužine:

»Morda nekateri res pravijo, da je voda iz sedanjih vodovodov dobra. Po moje pa po sedanjih ceveh prav dobra voda ravno ne teče. Za novi vodovod smo vsi v vasi podpisali, da se zgradi. Zato mislim, da se bodo morali vsi priklju-

MARTIN KAVČIČ iz Stare Fužine, zaposlen na krajevnem uradu v Srednji vasi:

»V Stari Fužini je okrog 10 hiš in poraba pitne vode je iz leta v leto večja. Za zdaj večina hiš dobiva vodo iz odprtega zajetja Mostnice. Pri nas sicer imamo vodo iz zaprtega zajetja, vendar je pritisk zelo slab. Prav zato bo nov vodovod vsem zelo dobrodošel. Kolikor vem, je predvideno, da bi ljudje sami plačali priključek in napeljavo cevi do hiše. Krajevna skupnost je že dala delati načrte celotnega omrežja. Čeprav znesek, ki ga bo treba odšteti za vodo, ne bo majhen, sem za to, da čimprej dobimo vodo.«

A. Zalar

Vsako leto podoben prizor: sprevod maturantov. Cilindrov in frakov je vedno manj, več pa je mini in maxi mode itd. — Foto.: F. Perdan

Medobčinsko prometno tekmovanje v Žireh

V soboto dopoldne je bilo v Žireh medobčinsko prometno tekmovanje, ki so se ga udeležile najboljše ekipe iz vseh gorenjskih občin. Sodelovali so učenci iz osnovnih šol: France Prešeren in Lucijan Seljak iz Kranja, Železniki, Žiri, Tržič, Lesce, Radovljica, Zirovnica in Prežihov Voranc z Jesenic. Pokroviteljstvo nad sobotnim tekmovanjem je prevzela tovarna Alpina Žiri.

Osnovni namen tekmovanja »Kaj veš o prometu?« je bil, da bi pri učencih čimbolj popularizirali prometno vzgojo. Zelo pomembno je namreč, da se človek že v mladosti spozna s prometom in skuša preprečevati njegove negativne pojave.

Na sobotnem tekmovanju so morali tekmovalci izpolnjevati teste in se pomeriti med seboj v spretnosti in ocenjevalni vožnji. Pred tekmovanjem so miličniki vsakemu tekmovalcu pregledali ko-

lo, če je res brezhibno. Samo tekmovanje je od nastopajočih zahtevalo precej spretnosti. Na poligonu so morali tekmovalci voziti čez desko, med keglji ter med vožnjo zagnati puščico v tarčo in prenesti poln kozarec vode na drugo mesto. Tudi na ocenjevalno vožnjo so bili kljub časovni omejitvi sodelujoči dobro pripravljani. Na roketnem igrišču je bila postavljena cela vrsta prometnih znakov, semafor, pa še miličnik-prometnik je stal

v križišču. Strogi sodniki so za vsako najmanjšo napako tekmovalcem dodajali kazenske točke. Lahko rečemo, da je bilo tekmovanje zelo dobro pripravljeno in je hitro potekalo.

Po končanem tekmovanju, ko je komisija izračunavala rezultate, so si udeleženci tekmovanja ogledali tovarno Alpina. Ta je za najboljše tudi prispevala, poleg ostalih žirovskih podjetij, zelo lepe nagrade. Omeniti je treba še domače AMD, ki je žirovski ekipi za dosedanje uspehe podarilo kolo pony.

Rezultati: III. skupina — 1. F. Prešeren (Kranj), 2. OŠ Lesce-Radovljica, 3. OŠ Tržič; IV. skupina — 1. OŠ Žiri, 2. OŠ Radovljica, 3. L. Seljak (Kranj). Med posamezniki je bil najboljši Bojan Roblek (F. P. Kranj), v III. skupini, v IV. pa sta prvo mesto delila Marko Kopač (Žiri) in Veljko Hladnik (L. Seljak).
J. G.

Jeseničani za Jeseničane

V nedeljo, 13. junija, bo na igrišču Podmežakljo velika zabavno-glasbena prireditev, ki bo potekala pod naslovom Jeseničani za Jeseničane, naj bi pomagala pri gradnji strehe nad drsališčem. V zabavnem programu bodo sodelovali naši najboljši pevci zabavnih melodij Marjana Deržaj, Bor Gostiša, Nino Robič, Jožica Svete, Alenka Pintarič, Pero Dimitrijevič, Alfi Nipič, Tomaž Domicelj in Bele vrane. Pevce bo spremljal ansambel Črne vrane in Termiti. Za humor bo poskrbel Tone Fornezzi, napovedovala pa bo sta Metka Volčič in Mirko Bogataj. Ob tej priložnosti bodo predstavili najboljšega športnika jeseniške občine, ki ga bodo z glasovanjem izvolili znani športni in družbenopolitični delavci Jesenic. Prireditev bo ob 19.30 na hokejskem igrišču Podmežakljo.
D. Sedej

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

ŽIRI KRANJ

sveže
pakirano
meso

ŽIVILA